

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Lej
Fél évre ... 540 Lej
Negyed évre ... 270 Lej
Havonta ... 90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

Játék a halállal.

Mentsétek meg a lelkeinket! Mentsétek meg, mert valami rémitő perspektívájú lelki anarkia felé haladunk, amelynek zavaros homályából megrendítő képek bontakoznak ki. A távlatban akasztófák sorakoznak, melyeknek halált ígérő kötélhurkai nyitott szájjal várják a feljük tolongó beteg lelküket. Bombák robbannak a homályban és a véres, csonka lábak és kezek versenyt repülnek éhes varjúhaddal. Vérpatakok, vér folyók árja hűmpölyög és a nagy halálmezőben az ósallattá aljasult ember vigyorog szembe a multtal.

Mentsétek meg lelkeinket ti tudós doktorok, ti törvényhozók, ti konferenciák és kongresszusok. Ti feltalálók, akik győzedelmeskedtek a természet fölött, akik urai lettek a levegőnek, akik az ether rejtett csodáival pilanatok alatt üzentek egyik világból a másikba. Ti Emberek! Nézzetek végre önmagatokba és próbáljátok győzedelmeskedni magatok fölött is, mert valami irózatos járvány pusztít a világon. Nem a rák, nem a tuberkulózis, nem a vérbaj. Nem! Sokkal borzalmasabb, mert lelkeinket támadja meg, mert nincsen senki, aki gyógyítására gondolna. Baktériumok terjesztik, ameyeket nem láthatni milliárdszoros nagyítóval sem: A háború baktériumai ezek.

És a megfertőzött lelki emberek milliói terjesztik a járványt. Vért kellett, pusztító fegyverek kellett, összeroppanó koponyák, meleg husba besikló pengék, gyilkosság és halál kellett esztendőkön keresztül és ma is kell.

Ma is kell, mert a jajkiáltások még nem ébresztették fel a világ lelkiismeretét. Vagy talán meghalt a lelkiismeret ezen a földön? Nem! Nem halt meg! Vannak még, akiknek szíve összeborzad a hangtalan jajoktól is. És vannak, akik hallanak és látnak, akik szeretnék beleplántálni az emberek lelkébe az Élet szeretetét, akik gyógyítani szeretnének a béke szent szavával, akik szívük sugárzó reflektorával utat szeretnének mutatni az anyáknak, hogy merre, hogy hová vezessék gyermekeiket.

Az ártatlan lelki gyermekeket, akik még fogékonyak a jóra, rosszra. Kiragadni kezeikből azokat a játékszereket, amelyeknek készítésére a halál ördöge tanította a nagyokat. Eltörni, eldobni a játékkardokat, a játékpuskákat és mindent, ami mögött kajánul vigyorog a halál. A Halál, amelynek misztériuma már izgatja, táncoltatja a gyermekek idegeit, foglalkoztatja agyát is. Olyan játékot adjatok gyermekeiteknek, amely az életet és nem a halált viszi a gyermekszobába.

Ébredjen föl lelkiismeretünk, mert gyermekeink fogékony lelkét is megfertőzi a rém. Ébredjen fel, mert gyermekeink ma már a halállal játszanak. Egy budapesti fiatal leány megölte magát, csak úgy játékból, mert barátja öngyilkos lett és kíváncsi volt, hogy milyen játék is az a halál. Olmützben egy fiucska felakasztotta magát, mert kivégezték egy rablógyilkost és ő kivégzést játszott. Egy németországi városban egy gyermeket játékból játszótársai akasztottak fel. A gyermekek ma bombával, akasztófával: Halállal játszanak. Borzadjunk meg a jövőtől, mert ha fel nem ébred a lelkiismeretünk, úgy a megfertőzött beteg lelkünk vakon rohan a romlás, a pusztulás felé. Mentsétek meg lelkeinket!

Nagy vihar Stere Constantin szenátorsága körül.

Papacostea védekezik s mandátumát az ellenzék heves tiltakozása dacára igazolják. — A szenátus és a kamara mai ülése.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-tudósítójának távirata.) A szenátus mai ülésén Schina tábornok orélyesen tiltakozott az ellen, hogy Stere jogszerinti szenátorra deklarálják, mert a háború alatti magartása méltatlanná tette erre a kitüntetésre. Raducanu csodálkozását fejezi ki, hogy még ma is kétségbe vonja valaki Stere érdemeit. Kérdezi, lehetséges-e, hogy a parlament méltónak találta a képviselőségre, a szenátus azonban méltatlannak a szenátorságra. Popovici liberális csatlakozik Schina felszólalásához és szintén tiltakozik Stere szenátorra deklarálása ellen. Artareanu felvilágosítja Popovicit tévedéséről, mert a törvény kategorikusan intézkedik ebben az ügyben és így tiltakozásnak helye nincs. Tomi Ilescu az előző ülésen tett bejelentésére visszatérve közli, hogy a szenátus igazoló bizottsága csak a semmitőszék véie ményezése után fog dönteni. A semmitőszék pedig visszautasította Stere kérését, hogy szenátorra deklarálják.

A kamara ülésén Dobrescu liberális kétségbe vonja, hogy történtek olyan visszaélések, ameyeket Ionescu tegnapi beszédében

az ilfovi választással kapcsolatban felhozott, Papacostea durostori választás igazolási vitája során kijelenti, hogy az egyéni becsülete ellen a lapokban felhozott vádak alaptalanok. Azok a táncmulatságok, ameyeket a postatisztviselők rendeztek, a postaszemélyzet segélyalapját szolgálták.

A Comoara című folyóiratot a belügyminiszterium borítékjában szállították, amiről a posta nem tehet. Beszéde végén az ellenzék heves tiltakozása közben kéri a választás igazolását. A kamara szótöbbséggel igazolja a választást és Papacosteát megválasztott képviselőnek jelenti ki.

Ezután a balti-i választás vitája kezdődik. Alexandru Ionescu előadó kéri a választás megsemmisítését, mert az egyik szavazókörzetben megghusították a választást. Duca belügyminiszter csatlakozik az előadói javaslatához. Mihalache kijelenti, hogy ezek után tulajdonképpen nem kellene felszólalnia, azonban elvi kérdéstről van szó, amelyet tisztázni kell. Támadja a kormányt a balti-i választáson ökövetett eljárását és a hatóságok erőszakoskodása ellen panaszkodik.

Az őslakos pártok győztek a szlovenszki választásokon

A nagyobb városok vezetősége a kisebbségi pártok kezébe kerül. Szintiszta tót falvakban is a magyar lista győzött. — A kommunisták és magyarok kapták a legtöbb szavazatot.

(Prága, október 19.) A csehszlovákiai községi választások eredménye most vált ismertté. Az adatok összeállításáról kiderült, hogy Szlovenszkióban a kisebbségi pártok minden vonalon győzelmet arattak, a Hlinka-párt pedig súlyos vereséget szenvedett. A választások eredménye nagy meglepetést keltett, mert kiderült, hogy a 10 éves cseh uralom alatt nem tört meg az őslakosság önérzete. A kormány első ízben nem vette be a választók névsorába a katonákat. Érdekes, hogy sok szintiszta szlovák faluban is a magyar lista győzött. A Hlinka-párt súlyos vereségét azzal az izzó magyargyűlölettel magyarázzák, amit a párt legutóbb zászlójára írt. Tény az, hogy a tót nép maga a legtöbb helyen elfordult rájuk oktrojált szlovák vezérektől és vagy a magyar, vagy a kommunista listára adta szavazatát, amely párt szintén sok mandátumot kapott. A legnagyobb meglepetést keltette a magyar nemzeti párt előretörése. A választások fontosabb eredményeiről következő távirataink számolnak be:

A most lefolyt csehszlovákiai községi választások adatainak végleges összeállítása alkalmával nyilvánosságra került a magyarság hatalmas előretörése. Mint már jelentettük, Pozsonyban az országos keresztényszocialista (magyar) párt relatív többséget kapott (10.781 szavazat) és így 11 mandátumot szerzett. Ilykép itt a helyettes polgármesteri szék is a magyar pártnak jut. A magyarok után legtöbb szavazatot a kommunista-párt kapta (7182). Megjegyzendő, hogy a kommunista-pártnak legalább a fele magyarokból áll. Kassán a magyar pártok abszolút

többséget kaptak. A ker. szoc. párt 11, a magyar nemzeti párt pedig 7 mandátumot szerzett. A második helyet itt is a kommunista-párt foglalja el. Érdekes, hogy itt úgy oszlik meg a mandátumok száma, hogy a kormány által kinevezett delegátusokkal együtt az összes cseh-szlovák pártok mandátumai ép hogy elérik a magyar párti mandátumok számát és így az a párt fog uralkodni a városházán, amely a maga táborába tudja hódítani a zsidópárti városi képviselőket. — Eperjesen ugyancsak az őslakosság győzött. A ker. szoc. párt 10 mandátumot nyert itt, a kommunista párt pedig 8-at kaptak. — Rozsnyón az egyesült magyar pártok 20, Zólyomban 3, Losoncban 3, Zsolnán 2, Nyitrán 9 mandátumot kapott. A Hlinka-féle szlovák néppárt Nyitrán és Rozsnyón több mint 50 százalékos veszteséget szenvedett. Számos szinmagyar községben, mivel nem volt ellenlista, a magyar listán levőket megválasztottaknak jelentették ki. A magyar pártok még nagyobb győzelmet arattak volna, ha sok helyen nem a kommunista-pártra adják le szavazataikat a magyar ipari és földmunkások. A Szepességben sok helyütt a szászok, Pozsony megye egy részében pedig a németek értek el többséget. Így pl. Poprádon, Késmárkon, Lőcsén, Szepesszombaton.

Ruszinszki városában a magyar pártok győztek, a falvakon pedig a kommunisták. Ungvárott, Ruszinszki fővárosában a magyar pártok relatív többséget (11 mandátum) kaptak. Hasonló a helyzet Beregszászon is. Az u. n. történelmi országokban nem hoztak különösebb meglepetést a választások. Prágában a szocialisták kapták a legtöbb szavazatot (99.931), utánuk a kommunisták következnek 70.699 szavazattal.

Petljura merénylője a francia bíróság előtt.

Schwarzbart, a gyilkos órásmester megrázó vallomása. — Egész családját kiirtotta a meggyilkolt pogrom-tábornok. — „Anarchista vagyok, de ellensége az orosz forradalomnak.”

(Páris, október 19.) Ma délelőtt kezdte meg a Szajna megye esküdtbírósa Schwarzbart Salamon ukrán származású francia állampolgár gyilkossági ügyének főtárgyalását, aki tudvalevőleg 1926. május 25-én lelőtte az uccán Petljura Simon ukrán hetmant. A tárgyalás óriási érdeklődés mellett kezdődött meg.

Schwarzbart elmondotta, hogy mint smolenski zsidó szülők gyermeke hamar Franciaországba került, ahol óráspart folytatott. Tagja volt az idegenlégióknak is és a háború alatt egy francia misszióval hazájába. Ukrajnába került. Ekkortájt Ukrajnában óriási zsidóüldözések folytak, miket Petljura rendezett. Egész családját legyilkolták Petljura emberei és ő maga is csak nehezen menekült ki Franciaországba. Párisban francia állampolgár lett, órásiüzletet nyitott és elhatározta, hogy véres bosszút fog állni családja gyilkosán. Öt évig élt Párisban, amikor egyszer csak a lapokból megtudta, hogy Petljura Párisban van. Csakhamar nyomára akadt és hetekig követte anélkül, hogy a hetman észrevette volna. 1926. május 25-én egyedül került vele szembe a véres emlékeztető hetman. Rákíáltott:

— Vedd magad gaz fajzat!

Petljura palcáját emelte a rászegeződő revolver ellen, de késő volt. Három lövés leterítette. A merénylő erre fölébe térdelt és még öt lövést adott le a mozdulatlan testre. Az odasiert rendőröknek boldogan adta át a revolvert és hagyta, hogy elfogják.

Schwarzbart büszkén és gyűlölettől izzó hangon mondta el vallomását, ami mély benyomást keltett a zsúfolt terem hallgatóságában. Sokat rontott azonban a hatáson a főmagánvádlók képviselőjének az a bejelentése, hogy Schwarzbart Bécsben, ahol anarchista

körökben fordult meg, négy hónapot tilt betérésért, Budapestről pedig lopás miatt kiutasították.

Schwarzbart ezt tagadta, de kijelentette, hogy anarchista és ellensége az orosz forradalomnak. Kijelentette még, hogy bűntársai nem voltak és senkinek sem mondta meg,

Titulescu méltó ellenfelének mondja Apponyit.

A külügyminiszter nem akarja ismerni Rothermere lordot. A nemzeti-parasztpárttal koalíciós kormányt szeretne.

Timisoaráról (Temesvárról) jelentik: Titulescu külügyminiszter több heti távollét után tegnap este a Simplon-expresszen megérkezett Romániába. A külügyminiszter egyenesen San-Remóból érkezett, ahol a genfi tárgyalások fáradságait pihente ki. A határmenti hatóságok ünnepélyes fogadtatást rendeztek, a külügyminiszter azonban csak a sajtó munkatársait fogadta, akiknek elmondotta, hogy a lehető legjobb benyomásokkal tér vissza Genfből.

— Tartozom vele az igazságnak. — mondotta a külügyminiszter — hogy megmondjam Apponyi Albert gróiban igen intelligens és méltó riválist találtam, akiről csak a legnagyobb dicséret hangján emlékezhetem meg. Apponyi Albert gróf nagyszerű ismerője a kérdésnek és ugyancsak erős harcra volt szükség, hogy Románia javára kedvező döntést érjek el.

— A Rothermere-akcióról mindössze az a megjegyzésem, hogy Rothermere lordnak Angliában nincs az a befolyása, amelyet sokan neki tulajdonítanak. Rothermere lordot különben nem ismerem, helyesebben nem akarom

hogy merénylőre készül.

A vádlott kihallgatásának további folyamán a főmagánvádlók képviselői megkísérlék bebizonyítani, hogy Petljura nem volt a zsidóság ellensége, sőt ő maga igen élesen elítélte volna az ukrán zsidómészárlásokat. — Schwarzbart erre azt válaszolja, hogy lehetséges, hogy Petljura a pogromokat elméletileg elítélte, gyakorlatilag azonban mindenesetre elnézte őket. Tettére büszke és nem tagadja, hogy örömeinek adott kifejezést, mikor a börtönben megtudta, hogy Petljura beiehált seibe. A vádlott egész előadásából izzó gyűlölet érzik a halott ellen.

ismerni és ezért engedtem, hogy a vitát Benes dr. csehszlovák külügyminiszter folytassa le.

— Ami pedig a nemzeti-parasztpárt jövőjét illeti, a magam részéről ki kell jelentenem, hogy én a nemzeti-parasztpártot igenis komoly kormányzópártnak tartom. Maniuról és Vaidáról csak az elismerés hangján szólhatok. Nagyon szeretném, ha ez a párt részt venne egy nemzeti koalíciós kormányban.

Bucurestiből jelentik: Titulescu külügyminiszter ma délelőtt érkezett meg Bucurestibe. A miniszter érkezése után nyomban fogadta a hírlapírókat, akik előtt kijelentette, hogy a külügyminiszterium reorganizálásáról szóló törvényjavaslat elkészült és rövidesen a parlament elé kerül. Ugyancsak törvényhozási uton fogják szabályozni a sajtóattasék helyzetét is, mert ezek igen fontos szolgálatot tesznek az országnak. A miniszter egyelőre nem kíván nyilatkozni a diplomáciai testületben bekövetkező változásokról, csak annyit jegyzett meg, hogy a követtségek személyzete túlnagy, és ezért visszahívások lesznek. Végül kijelentette, hogy nem utazik Londonba, hanem az ottani ügyvivő fogja átnyújtani az ő visszahívó levelét az udvarnak.

T A R C A.

Minden külön értesítés helyett.

Irtá: KARINTHY FRIGYES.

Minden külön értesítés helyett... Azok szokták ezt a lelketlenül ható sablont használni, akiket valamely gyászos, vagy örömteljes családi eseménnyel kapcsolatban tömegesen keresnek fel leveleikkel a résztvevők, vagy szerencsekívánók — „minden külön értesítés helyett” — ezt azt jelenti, finom és előkelő célzással, hogy ne haragudj kérlek, de annyian zaklatnak, nem érek rá veled külön foglalkozni, téged is észrevettelek, de hát, ugy-e szegény Mácsi néni kedves halála alkalmából kiderült, hogy minket annyira ismernek és becsülnék, képtelenek vagyunk mindenkinek felelgetni...

Szeretném ennek a formulának minden fentjelzett mellékizét eliminálni, mikor magam is szükségét látom, hogy éljek vele. Szeretném, ha komolyan vennék és teljes, meghatott őszinteségemet éreznék azok, akiket illet, mikor minden külön értesítés helyett köszönetemet fejezem ki azért a végtelen jóleső és megszájnítóan kedves együttérzésért, a melyel...

De szót szóba ne öltsek, az olvasó talán nem is érti meg, miről van szó. Előre kell bocsátanom valamit, be kell vallanom valamit, hogy méltányolni tudják a túlaradó hálát, ami arra indít, hogy minden külön értesítés helyett...

Tudniillik... most, hogy egyenesen bevalom és kimondom, magam is betegesnek érzem azt a pesszimista hangulatot, sőt mondjuk ki: embergyűlölő hajlandóságot, ami az utóbbi időkben rabul ejtett. Nem mondom, hogy nem volt okom rá. Még azt is megérteném, ha egy kis üldözési mánia fejlődött volna ki bennem. Kérem, tessék elhinni, az em-

bert annyi kellemetlen csalódás éri, pláne, ha jóhiszemű az illető, mint magam is voltam mindig és nem tételez fel a népekről semmi rosszat. Kérem, nem akarok a háborúról beszélni, amelyben kiderült, hogy sok esetben egyenesen ellenséges magatartást tanúsítottak egymással szemben a népek. De még a békekötés óta is, mikor már azt hihette volna az ember, hogy most aztán megegyeztek egymással, számtalan esetben azt kell tapasztalnom, hogy bizonyos elemek attól sem riadnak vissza, hogy sok keserűséget okozzanak egymásnak. Sokáig törtem a fejem, vajjon mi lehet ennek az oka, míg végre ezt az okot megtaláltam abban az önzésben és érdekhajszásban, ha szabad ezt a durva kifejezést használnom, amellyel az emberek általában előbbrevalónak vélik saját előnyeiket, mint embertársuk jól felfogott érdekét. Annál is inkább meglepett ez, mert hiszen a szentírásban és más helyeken is kifejezetten felszólították már az embereket, hogy szeressék egymást — nem is tudom másképpen magyarázni a dolgot, mint azzal, hogy talán nem mindenki olvasta el ezeket a passzusokat, vagy talán felületesen olvasták és elfelejtették. Másképp igazán nagyon csodálkoznom kellene.

Egy szó mint száz, igen rosszkedvű voltam ezektől a megfigyelésektől az utóbbi időkben. Több esetben alkalmam volt meggyőződni róla, hogy egyes emberek, sőt intézmények egyáltalán nem viselték a szívükön azoknak a feltételeknek betartását, amik az én boldogságomat, vagy legalább elégedettségemet előidézhetnék volna. Idővel rájöttem, hogy sokan vannak így velem együtt és ezek nem is haboztak elégedetlenségük kifejezését adni. Persze ebből mindenféle túlzások lettek, így teszem fel, akadtak egyes ujságok, amik nem állották rebesgetni, hogy még a fenhatóságok is, meg a közigazgatás, meg a kormány, amik pedig direkte abból a célból tömörültek össze, hogy a népek jólétéről gondoskodjanak s

azt előmozdítsák, hogy még ezek is követtek el ebben az irányban bizonyos mulasztásokat. Idáig természetesen nem mentem el embergyűlöletben, de annyi kétségtelennek látszott előttem, hogy az emberi jóság és szeretet és előzékenység bizonyos tekintetben hanyatlásnak indult a társadalomban. Kérem, mikor az ember olyanokat hall egyre-másra, hogy vannak egyes bizonyos illetők, akik még a családi élet keretein belül is egyenlenségeket szítanak. Hogy például egyes bizonyos asszonyok előbbrevalónak látják a mulatságukat, mint teszem fel a férjüknek a fejlődését a társadalomban. Nem akarok senkit megsérteni, de hát nem csoda, ha az ember megbokrosodik.

De mondom, mindez a multa vonatkozik. Két hónap óta — attól fogva, hogy a nevem belekerült a nyilvános telefonkönyvbe — nagy átalakuláson mentem keresztül. Rá kellett jönnöm, hogy hál' Istennek, mégis tévedtem, — a jóság és szeretet nem pusztul el ezen a világon, lappang csak — nincs igazuk a pesszimizistáknak és embergyűlölőknek.

Kezdődött a dolog egy gépirással irt levéllel, amelynek hangja és tartalma most is megindít, ha eszembe jut. Ismeretlen jóakaróm értesít róla, hogy tudomására jutott, miszerint én ideges és kimerült vagyok. „Őn ideges és fáradt” — írja — „az ön szervezete meg van rongálva. Miért nem fordul bizalommal hozzánk?” Meglepett ez az őszinte, szinte nyers egyenessége a levélírónak, aki nyilván régóta figyelt engem, mielőtt rászánta magát, hogy szóba hozza a dolgot. Régóta figyelt, de csak akkor jelentkezett, amikor úgy érezte, hogy megtalálta a megoldást. Mert a levél további kifejezésében örömmel értesített róla, hogy nem kell aggódnom tovább, van egy bizonyos orvos, amit el fog nekem küldeni, a kedvemért külön csomagolásban, utánvétellel. Ő sokáig foglalkozott azzal a gondolattal.

Régl, de jó a Höfer gyermek-hintőpor-krém és szappan

Nem adják ki Köblös Eleket Romániának.

A Romániából elküldött periratok szerint a letartóztatott kommunistavezér politikai bűncselekményt követett el. —

Köblös Elek tizenegy nap óta éhségstrájkot folytat.

Beregszászról jelentik: Ismeretesek az Aradi Közlöny olvasói előtt Köblös Elek, a Romániából átszökött kommunista párttitkár kiadatása körül keletkezett bonyodalmak, amelyeknek szenzációs fejleménye lett, hogy Köblös már 11 napja éhségstrájkot tart. Néhány nappal ezelőtt detektívek mentek át Romániából, hogy Köblös kiadatását elintézzék, tekintve, hogy 100.000 lej jutalom-pénz van a fejére kitűzve. A detektívek hivatalos vádiratot is hoztak Köblös ellen magukkal, amely különféle paragrafusokra hivatkozva Köblöst közönséges gonosztettekkel és vétségekkel vádolja. Mivel azonban a vádirat paragrafusokra való hivatkozásából nem lehet megállapítani, hogy politikai vagy egyéb bűncselekményről van-e szó, a detektívek visszautaztak.

Bucurestiben a hadbíróóság Köblös. távollétében ítéletet hozott Köblös fölött és újból átiratban fordult a beregszászi törvényszékhez és Köblös kiadatását követelte. A beregszászi törvényszék a román hatóságoknak 22-ig halasztást adott, hogy ezalatt pontosan állapítsák meg Köblös ellen a vádat és precizirozzák, hogy miről van szó.

Mielőtt azonban a határidő letelt volna, a védelemnek sikerült az eredeti iratokat megszerezni, amelyekből kitűnik, hogy Köblös ellen tulajdonképpen politikai vétség miatt áll fenn a vád. Az iratok szerint ugyanis a kommunisták hivatalos organuma egy éles cikket közölt Besszarábiának Oroszországhoz való csatlakozása érdekében és mivel a pártfegyelem szerint az inkriminált cikkért nem a cikk szerzője, hanem a párttitkár felelős. Köblös ellen indítottak eljárást a hatóságok. Köblösnek, mint már ismeretes, sikerült a román törvények elől Csehszlovákiába menekülnie,

hogyan lehetne engem megmenteni és ezt találta ki.

Még fel sem ócsudtam meghatottságomból, mikor a másik levél érkezett. Ismeretlen tisztelóm. „Ön nem tornázik, ön elpuhul, meglik, elpohosodik, korán megöszül és csakhamar elpusztul. Miért nem törődik magával — ép testben ép lélek! Mi küldünk önnek holnap egy „Gyurma hátgerincvasaló“-készüléket, amivel minden hónapban egyszer tíz percig ledörzsöli a derekát és két hét múlva ön röptiben ugorja keresztül a La-Manche hegyesét”.

A következő levél azzal a szigorral, amivel züllő gyermekét rázza fel tespedéséből az apa, közli velem egy harmadik, hogy megfigyelése szerint „az ön lakása piszkos, férges, rendetlen és bűzös. Ez így nem mehet tovább. Ez azért van, mert ön elhanyagolja önmagát és családját, mert ön poshadt vizet iszik, melyben — mint a mellékelt ábra mutatja — a baktériumok százai nyüzsögnek. Hát nem tudja ön, hogy van egy „Stromboli“ nevű készület, amivel pár perc alatt a gyermek is elkészíthet két liter tiszta, egészséges szódavizet? Azonnal rendelje meg, de siessen, mert csak pár darab van még belőle”.

És így tovább. Naponta újabb levelek, a mikből kiderül, hogy egész csomó ember azon fáradozik, törli a fejét, dolgozik és izgul, hogy boldogult apám és anyám helyett apja s anyja legyen szegény árva gyermeknek, aki jómagammal tehetetlenül s tapasztalatlanul vergődöm a világban — eszükbe jutok, mihelyt kigondoltak valamit, amivel az életet jóvá és kellemessé lehet tenni.

Az isten áldja meg a jószágukat, hogy így megvigasztaltak, így kezükbevették a sorsomat!

Minden külön értesítés helyett könnyes szemmel mondok köszönetet ismeretlen jóltevőimnek gondoskodásukért.

Fehér akácvirág...

a legszebb orosz dal. Caudaszép magyar szöveggel 36.— lej. Mindenütt kapható.

ahol letartóztatták és jelenleg a beregszászi törvényszék fogházában őrzik.

Mivel az eredeti iratokból megállapítható, hogy politikai vétségről van szó, Köblöst valószínűleg rövid időn belül szabadon bocsát-

November 20-án lesz az alba-iuliai gyűlés

A népgyűlésen követelni fogják a parlament feloszlatását.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) A nemzeti-parasztpárt végrehajtó bizottsága ma délelőtt végleg kitűzte az alba-iuliai pártkongresszust november 20-ra. A tulajdonképeni kongressz-

us után nagy népgyűlést tartanak, amelyet rendkívül nagyszabásúnak terveznek. A gyűlésen követelni fogják a parlament feloszlatását.

A védelem ezzel szemben kérvényt nyújtott be Köblös azonnali szabadonbocsátása érdekében, mivel Köblös már 11 napja éhségstrájkot tart és nem valószínű, hogy éhezését még sokáig kibírja.

Vádirat a múlt évi averescanus-gazdálkodás ellen

Politikai propaganda és választási költségek címén óriási összegeket folyósítottak a megyeházán. — Tomescu vezérfelügyelő vizsgálata súlyos vádakot terjeszt a holnap összeülő megyetanács elé.

(Arad, október 19.) Beszámoltunk arról, hogy a megyei tanács holnap délelőtt tartandó ülésén kell a tanács tagjainak válaszolni a Tomescu vezérfelügyelő által felállított vádpontokra. A vádirat külön sorolja fel azokat az ügyeket, amelyeket a tanács és külön, amelyeket a permanens-bizottság tagjainak rovására konstatált. A nyolc oldalt kitevő vádirat érdekesebb pontjait itt adjuk:

Nem sajnálták az adózók pénzét.

A tanács terhére rója Tomescu vezérfelügyelő azt, hogy 1927. évi költségvetésében 348.486 lej vett fel választási költségekre. A miniszterium egy milliót utalt ki a választási célokra és ennél többet nem lett volna szabad kiadni. Ezenkívül is számos szabálytalanságot ró fel a vizsgálat: A tisztviselők külön-órál részére 491.042 lej vettek fel és egyes tisztviselőknek napi 12, 14, sőt 17 különórát írtak be, ezzel szemben a választásokon részt vett bírának és jegyzőknek kevesebbet fizettek, mint amennyit a miniszterium részükre megállapított. Dacára annak, hogy a miniszterium kategorikusan megtiltotta ezeknek az összegeknek a költségvetésbe való felvételét, a tanács mégis megtette azt. Miután azonban az egyes kifizetett tételek elszámolása nagyon zavaros, nem lehet hozzávetőlegesen sem megállapítani, mennyivel lépték túl a megengedett összegeket.

A nyugták között egy olyan is szerepel, amellyel Boneu Vazul, volt prefektus 94.000 lej vett fel politikai propaganda céljaira. Noha abban az időben a prefektúrának négy autója volt, a választások során igénybevett autók bérért 164.000 lejben számították fel. Ugyanekkor 135.000 lej fizettek ki benzinkre. Az 1926-os költségvetésben 784.000 lej vettek fel autójavitásra, ezenkívül a választások alatt külön 83.897 lej fizettek ki javítások címén. Olvanoknak, kik különben az állam szolgálatában állottak, a választások alkalmával napidíj címén 24.621 lej, élelmezés címén pedig 10.108 lej fizettek ki. Általában megállapítható, hogy az összegek kifizetése nem állami, hanem önös személyi érdekekből történt. Több tisztviselőt alkalmaztak, mint amennyire tényleg szükség volt. Két pénztárt létesítettek és ahelyett, hogy a befolyó összegeket a pénzügyigazgatóság szolgáltatták volna be, maguk kezelték a pénzt.

Averescu és Goga arcképe.

A vádirat az egyik számvevő terhére rója azt, hogy több kezelési szabálytalanságot követett el és bizonyos alapok költségeit helytelenül könyvelte el. Egy másik számvevő munkáját is kifogásolja a vádirat, amely szerint más alapok terhére egy népkalendárium-céliára 129 ezer 400 lej utalt ki, ezeknek eladásából azonban csak 52.737 lej vettek be. Averescu tábornok és Goga Octavian arcképeiről 11.000 lej fizettek ki. Egy 50.000 lejért eladott autó vételárának kivételése seholsem szerepel.

A községektől beszédett 197.860 lejt, amelyet az állami nyomdának kellett volna beküldeni, nem szolgáltattak be, hanem az ebből és az autó eladásából beszédett összegekből fedezték a választási nyomtatványok költségeit.

A jelöltek helyett is a megye fizetett.

Visszaélték állásukkal és előnyben részesítették az egyik politikai párt jelöltjeit, akiknek megyei alapokból pénzt utaltak ki választási költségeik fedezésére. Ezt a pénzt az illető jelöltek még a mai napig sem fizették vissza. A megye szavazólapokat csináltatott 97 ezer lejért, holott ennek költségeit a jelölteknek kellett volna fizetniük. A képviselőválasztásokról a jelöltek 18.000 lejjel, a szenátorválasztásokról 21.966 lejjel és a megyei tanácsválasztásokról 31.205 lejjel tartoznak. A tanács tagjai ismerték ezt az ügyet és mégsem intézkedtek a pénz visszatérítése érdekében.

A permanens-bizottság fizetése.

A permanens-bizottság terhére rója Tomescu vezérfelügyelő a következőket: A megye tulajdonát képező Steyr-autót eladták Herzfeld Alfréd aradi lakosnak 80.000 lejért szabad kézből akkor, amikor az Ohm-cég kedvezőbb ajánlatot tett az autó megvásárlására és 83.000 lej igért a kocsiért. Herzfeld azonban csak 50.000 lej fizetett ki, a fennmaradt összegért pedig autókalkatrészeket szállított, amelyek a választások alatt tönkre is mentek. A permanens-bizottság tagjai augusztus 20-tól vették fel napidijaikat, annak dacára, hogy csak október 23-án kezdték meg működésüket, sőt havi fizetésükön kívül külön napidíjat vettek fel a bizottság egyes ülésein való részvételért.

Ezek a Tomescu vezérfelügyelő által összeállított vádirat főpontjai, amelyekre holnap kell a tanács tagjainak válaszolni. Itt írjuk meg, hogy Tomescu vezérfelügyelő ma déli egy órakor visszaérkezett Aradra, hogy holnap résztvegyen a megyei tanács ülésén. A vezérfelügyelő azonkívül folytatja az aradi városi tanács elleni vizsgálatát, amelyet már ma délután nühöl meg is kezdett.

Véres zavargássá

faült a spanyol bányász-sztrájk

Bilbaoból jelentik: Súlyos zavargásokat idézett elő az itteni bányászok és ipari munkások között kiütött sztrájk. Az első sztrájknapon számos bomba robbant fel az iparvállalatok és bányák telepén, sőt politikai egyéniségek ellen is merényleteket követtek el. A kivezényelt katonaság szorongatott helyzetbe jutott és a harcok folyamán számos katona sebesült meg. A vérontás még jobban elkeserítette a sztrájkolókat, akik most politikai harcban állanak Prima de Rivera tábornokkal. A Franciaországba érkezett utasok — mint a párisi jelentések mondják — bizonytalanok és veszedelmesnek jellemzik a jelenlegi madridi és spanyolországi helyzetet.

Határincidens Battonya mellett.

Egy grancsár agyonlőtt egy magyar területen tartózkodó fiatalembert. — Közös bizottság vizsgálja meg az esetet.

Battonyáról jelentik: Véres gyilkosság történt vasárnap délután a határmenti Battonya községben. Egy román grancsár, nyilván véletlenül a határon átjutva, abban a hiszemben, hogy még mindig román területen van, le akarta tartóztatni Hári Dezső 19 éves lakossegédet, aki ebéd után sétálni ment a szántóföldekre. A fiatalember nem tudott románul és ezért jelekkel akarta a határőrnek tudtára adni, hogy magyar területen vannak. A grancsár azonban, abban a hitben, hogy román területen áll és a fiatalember határátlépést kísérelt meg, fegyvert fogott. Hárira, aki ellenszegült s dulakodni kezdett a határőrrel. A határőr erre felkapta fegyverét s utána lőtt a menekülőnek, akit a golyó eltalált. A lövés zajára figyelmessé lett battonyai magyar vámőrség erre őrzőjáratot küldött ki, amely megtalálta a vérben fekvő Hárít, akit nyomban beszállítottak a battonyai kórházba, ahol rövid időre eszméletre tért és előadta a történetet. A golyó a szerencsétlen fiatalember gerincoszlopát sértette meg, aminek következtében Hári estére már kiszervekedett.

A történetekről a magyar vámőrség nyomában jelentést tett felettes hatóságának és így a román határőr által magyar területen elkövetett fegyverhasználat ügye diplomáciai útra terelődött és a szükséges helyszíni vizsgálatot már meg is tartották. A helyszíni szemle és a kihallgatott tanúk vallomása megerősítette Hári előadását.

Egy tisztviselő visszaélései az aradi városházán.

Pénzt vett fel az ügyfelektől és azt saját céljaira fordította. — Ha a köztisztviselőt rosszul fizetik.

(Arad, október 19.) Nagyszabású visszaélésekről rántotta le a leplet a véletlen az aradi városházán. A visszaélés az aradi városháza ipariügyi osztályán pattant ki, ahol az osztály egyik tisztviselője pénzeket vett fel a felektől, azzal a kifogással, hogy befizeti helyettük a különböző illetékeket és elintézi ügyeiket. Az érdekes ügy részletei a következők:

Ardelean Péter, a városi ipariügyi osztály tisztviselője, prototipusa volt a rosszul fizetett, nyomoruságos körülmények között tengődő közhivatalnoknak, akit a nélkülözések előbb-utóbb bűnre kényszerítenek. Ardelean Péter nem próbálkozott új módszerekkel a visszaélések terén, hanem régi, már sokszor bevált módon „dolgozott”. Az ipariügyi osztály számos ügyfele közül kiválasztotta azokat, akikről tudta, hogy nem érnek rá ácsorogni a folyosókon és futkosni az egyes hivatalokban, míg ügyüket elintézik és ajánlkozott az ügyek elintézésére. Felvette a felektől a pénzt az ipariügyi illeték, bélyegilleték kiegyenlítésére, azonkívül a saját járadóságát is honoráltatta és az így beszédett pénzeket zsebrevágta. Oly ügyesen csinálta a dolgot hónapokon keresztül, hogy senki sem vette észre a manipulációkat, míg egy véletlen ki nem derítette a történeteket.

Ardelean Péter nemrégiben tíz napi betegszabadságot kapott. Szabadsága idején egyre nagyobb számban jelentkeztek a felek, akik Ardeleannak már kifizették a különböző díjakat és érdeklődtek kérvényük sorsa iránt. Utánanéztek a dolognak és csakhamar kiderült, hogy a kérvényeket be sem adták. Egymásután derültek ki Ardelean manipulációjáról. E napokban lejárt a tisztviselő betegszabadsága és miután nem jelentkezett a városházán munkájának megkezdésére, felettesei bejelentették az ügyet Pociolanu Jánosnak, a adminisztratív szolgálat főnökének, aki azon-

nal megtette a lépéseket a visszaélések tüzetes kiderítésére. Jelenleg folyik a vizsgálat annak a megállapítására, hogy mennyi pénzt vett fel Ardelean a felektől. Az eddigi megállapítások szerint körülbelül 30.000 lejre tehető az az összeg, amit a tisztviselő felvett. A tények konstatálása után megindítják a fegyelmi vizsgálatot Ardelean ellen, azonki-

vül pedig az ügynek valószínűleg bűnvádi fejleményei lesznek, miután egyes felek fel akarják jelenteni a tisztviselőt. Az aradi városházán nagy érdeklődéssel várják az ügy fejleményeit, annál is inkább, miután Ardelean Pétert tisztviselőtársai és felebbvalói egyaránt csendes, szerény és becsületes tisztviselőnek ismerték.

Szanálni fogják a brailai Görög—Román Bankot

Egy brailai multimilliomos egész vagyonát felajánlotta a bank megmentésére. — Külföldre szökött Lambru vezérigazgató.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-tudósítójának távirata.) A Görög—Román Bank (és nem mint tegnap tévesen jelentették a Kereskedelmi Bank) igazgatója, Lambru külföldre szökött. Az őrizetbe vett igazgatósági tagok tagadják, hogy a bank ügyeinek vezetésében részüik lett volna, mert a vezérigazgató teljesen eltitkolta előttük a valót. A bank pénztárát teljesen üresen találták. Brailai és galati körök nagyon aggódnak, mert többnyire görög kereskedők helyezték letétbe pénzüket ennél a banknál.

A Görög—Román Bank bukásával elsősorban a galati görög kereskedelem és a dunai görög hajózás szenvedett óriási károkat és presztizs sérelmet. A bankot igen szolid pénzügyetnek ismerték, amelynek fiókjai voltak Bucurestiben, Galatham és Constantában. Alap-

tőkéje 50 millió volt, betétállománya 60 milliót tett ki, a passzívák pedig 70 millióra rúgnak. A brailai és galati görög kereskedők vezetői tegnap este értekezletet tartottak a bank megmentése érdekében és elhatározták, hogy Görögország pénzügyi köréitől kérnek segítséget.

Egy késő este érkezett távirat szerint a Görög—Román Bank megmentésére irányuló kísérletek megindultak. Levendés brailai multimilliomos, a bank igazgatóságának egyik tagja kijelentette az ügyészségen, hogy egész vagyonával, 100 millió lejjel garantálja az összes betétesek kártalanítását, azután külföldre utazik, hogy idegen bank kollaborációját biztosítsa az intézet megmentésére. Beavatott körökben biznak abban, hogy a szanálási akció eredménnyel fog járni.

Magyarország felelős a háborúért?

Egy francia hírlapíró vádjai a Paléologue és Fouchet-jegyzékkel kapcsolatban. — Bethlen éket akar verni Franciaország és a kisantant közé. — Tisza forszírozta a háborút (?)

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) A Journal de Debats-ban Gauvin ismert francia újságíró nagy cikket ír „Magyar intrikák és háborús felelősség” címen a Paleologue-üggyel és a Fouchet-jegyzékkel kapcsolatban. A cikk szerint a jegyzék közzétételével Bethien István gróf, magyar miniszterelnök Franciaország és a kisantant közé akart éket verni és ellentétet szítani. Régi, ismert dolog az, hogy a francia kormány felajánlotta szolgálatait bizonyos gazdasági és néprajzi igazságtalanságok helyrehozására. Szerinte a magyarok által 1920-ban nyújtott segély épen a szovjet diadalát jelentette volna, mert a magyarok megelégedtek volna a felvidék megkaparintásával, aminek következtében Csehszóval lett volna konfliktus, ez pedig katasztrófa lett volna egész Európára. A Fouchet-jegyzék semmi újat nem mond a kisantant államoknak, legfeljebb annyit, hogy a magya-

rok már 1920-ban igyekeztek megszerezni Franciaország jóindulatát gazdasági engedmények árán, épen úgy, mint most Angliát sikerült megnyerniök, Rothermere lord személyében.

Gauvin kijelenti, hogy a magyarok valódi céljaira mutasson, ismét a háborús felelősségről kell beszélnie. Idézi Tiszának levelét, amelyet Németország akkori bécsi nagykövétéhez intézett és amelyben megjegyzi, hogy csak azért lép fel a háború ellen, mert nem bizonyos Németország támogatásában. Ha Tisza nem egyezett volna bele a háborúba, Bécs abbahagyja az ügyet és Németországnak más alkalomra kellett volna várnia. Sem Bethlennek, sem Rothermernek nem fog sikerülni — fejezi be a cikket, — hogy Magyarországot tisztázza a háborús felelősség vádjai alól.

Aradi főbíró ügye a timisoarai tábla előtt

Anghelina József volt aradi főszolgabíró áthelyezése miatt panasszal fordult a táblához, amely elutasította. — Szolgálati érdekből helyezték át az állítólag politizáló főbíró.

(Arad, október 19.) Érdekes áthelyezési ügyet tárgyal a timisoarai (temesvári) tábla közigazgatási bírósága. Anghelina József, az aradi központi járás volt főszolgabírójának, akit nemrégén Caliacra megyébe helyezték át, pert indított a belügyminisztérium ellen és kérte az áthelyezés megsemmisítését. Ma tartották meg az ügy tárgyalását dr. Márta Sándor táblai főelnök elnöklése alatt. A főszolgabíró nevében dr. Subtire timisoarai (temesvári) ügyvéd adta elő az ügyet. A bevágy szerint Anghelina régi, tapasztalt közigazgatási tisztviselő, akit két évvel ezelőtt helyezték Aradra. 1927. július 1-én pedig a Caliacra megyei Stejar községbe helyezték át a minisztérium, szolgálati érdekből. Anghelina, aki 13 év óta működik Aradmegyében, kijelenti kérvényében, hogy elhelyezése alaptalan és indokolatlan és mögötte politikai színezetű akció húzódik meg. Kérte a táblától az áthelyezés megsemmisítését és négyhavi fizetésének kitartatását.

A minisztérium képviselője dr. Velcescu bucuresti-i ügyvéd kijelentette, hogy az áthelyezés a szolgálat érdekében történt és nem köteles a minisztérium azt megindokolni. Az ügyvédek perbeszéde után Márta dr. elnök felolvasta Georgescu János prefektus átiratát, amelyet a minisztériumhoz intézett annak idején és kérte a főbíró áthelyezését, mert politikai ügyekbe avatkozott és ezért nem lehet megbízható. Ezután vita indult meg az ügyvédek között, hogy egyenrangú-e az aradi és a stejari főbíró. A vita folyamán a főszolgabíró ügyvédje kijelentette, hogy Anghelina egyedüli bűne az, hogy sógora, dr. Marsicu Iustin volt prefektus politizál és a nemzeti-parasztpárt aradi elnöke. A tábla végül arra az álláspontra helyezkedett, hogy miután az áthelyezés szolgálati érdekből történt, egyéb indokolásra nincsen szükség. Elutasította ezért Anghelina József kérését és kötelezte arra, hogy 1400 lej perköltséget fizessen ki tizenöt nap alatt.

**AMERIKAI (Hollywood) és nyugateurópai filmgyárak
filmszínésznőknek és filmszínészeknek**

alkalmas egyéneket keresnek. Számos felvételtől lévén szó, oly hölgyek (17—26 éves) és urak (22—36 éves) jelentkezését kérjük, kik általános intelligenciával, kellemes külsejvel rendelkeznek, épek és egészségesek

Levélbeni megkeresésekre, melyekhez 30 lej portó költség melléklését kérjük, részletes felvilágosítást postafordultával küld:

**W. Penz. International Film, Artist, Central,
BUDAPEST, Akácfa uca 54. sz.**

Seregszemle a bucaresti-i pártklubokban

A politikusok készülődnek a parlamenti és kulisszamögötti harcokra. Érdekes séta a diadalmas és bukott politikai főszereplők „öltözőiben“.

A nemzeti-parasztpártban mindenki mosolyog.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójától.) Szemben a királyi palotával, a Calea Victoriei legszebb részén, a nemzeti-parasztpárt klubjában már teljes erővel megindult a politikai élet. A párt nagyertermét ellepték a vidéki képviselők, a zöld-posztóval letakart asztalok körül, ahol más-kor ilyenkor barátságos kártyacsaták folynak, most politikáról beszél mindenki. Furcsa, mondja valaki, nézze meg ezeknek a nemzeti-parasztpárti képviselőknek az arcát, mindenki mosolyog... A szomszédos kis szobában tanácskozik a vezérkar. Ha egy pillanatra kinyílik az ajtó: ott látjuk Maniut az asztalfőn ülni az elmaradhatatlan magas gallérban, a jobbján ül Mihalache, most ősszel fekete kabátot visel a parasztlevelező, különben mellényben és hosszú parasztingben járt egész nyáron keresztül. És ott ülnek a többiek is. Madgearu, aki a parlament legidegesebb tagja, még ezeken a bizalmas tanácskozásokon is olyan izgatottan dikciózik, úgy csapkodja az asztalt, hogy ebből fogalmat alkothatunk az ő igazi parlamenti szereplésére. Csak alig pár percig tart a tanácskozás, hiszen Maniu a nagy, komoly tanácskozásait nem itt tartja, hanem a Bdul Lascar Catargiu-i lakásán. Most mindenki kitódul az előszobába, mindenki látni akarja az első garnitúrát, hangos éljenzés hallatszik és Maniu mosolyogva fog kezét vagy ötven emberrel. Mindenki mosolyog, mindenki jókedvű ebben a pártban... talán igaz az a hír, hogy nemsokára kormányváltás lesz...

Egy szomorú társaság.

A Rigler-kávéház felett van az averescánusok klubja. Olyan elegáns és új itt minden, meglátják, hogy még csak nemrég az ország urai e párt sorai közül kerültek ki. A hosszú folyosón, ahol még csak pár hónappal ezelőtt a látogatók tizével álltak, hogy beüthassanak a klub helyiségeibe, most üresen meredeznek az elhagyott kabátfogasok. De a belső nagyerterméből élénk zaj hallatszik. Ott áll a terem közepén Papacostea és vagy husz megmaradt pártember veszi körül. A posta volt vezérigazgatója az egyetlen averescánus képviselő. Olyan élénken, jókedvűen tárgyal Papacostea, mintha csak most is még ott állna a kamara ülésében, amikor egyszerre szinte száz embernek nyújtott kezét. Most hirtelen elcsendesedik a zaj, Papacostea is elhallgat, a titkára jelenti, hogy megérkezett a párt egyetlen szenátora, az öreg generális — Averescu tábornok. Most egyszerre szinte fagyos hangulat ül meg az elegáns termet. A generális a belső bizalmas szobában tartózkodik és amikor Papacostea eltűnik az ajtó mögött, az ajtónyíláson keresztül látjuk, hogy ott van bent a szobában Averescu mellett Goga, Valeanu generális és Bucsan, Pár hónappal ezelőtt még élet-halál ura volt az a pár politikus és ma még csak szépségtapasznak sem tudnak mandátumot szerezni. Hiába, ilyen a politikus sorsa.

A liberális pártban sugdolóznak.

Ha még tovább megyünk a Calea Victorián, a Cercul Militar impozáns épületével szemben, az egyik házon egy szerény aranyablakot látunk, csak két szó van a táblán: Liberális párt. A külsőségek igazán imponálóak, három szolga áll az előcsarnokban, hivatalnokok szaladgálnak iratokkal a hűtő alatt. Az egyik szoba ajtaján egy tábla: Propaganda-osztály. És az előszoba telve van, képviselők, prefektusok és prefektus-jelöltek. Gyantlanul ráteszük az egyik kilincsre a kezünket és felnyitjuk az ajtót, amikor az egyik szolga ijedten szalad utánunk... Ne tessék bemenni. Az ajtónyíláson át már mi is láttuk, hogy ebbe a szobába egyszerű földi halandónak nem igen van bevehetele.

A fővezérkar tanácskozik ott, Duca, Franasovici, a második garnitúra emberei közül is ül egynéhány az asztal körül komoly arccal. Vajjon mi készülhet most ott? A klub nagyertermében apró csoportokra tagozódnak a politikusok, közel hajolnak egymáshoz és szinte sugva adják tovább mondanivalójukat. Halkan folyik a beszéd, de talán nem is kell hogy próféta legyen az ember,

hogy kitalálja, hogy miről van szó: Igaz-e az, amit beszélnek... hogy nem maradunk tizenkét évig kormányon...?

A magyarok tanácskoznak.

Most a kisebbségi pártokat keressük fel. A Str. Academián van a magyarok pártja. A 28. számú ház második emeletén rendezkedett be a párt. Az egyik nagyertermen van a párt jogvédő irodája, három tisztviselő dolgozik itt, a lakás másik része képviselői lakásoknak van berendezve, itt van a párt elnökének, Bethlen grófnak és a főtitkárnak, Willer dr.-nak is egy-egy szobája.

— Ki érkezett meg a képviselők közül? kérdezzük.

— Itt van az elnök, megjött Willer is, ma reggel érkezett Gyártás és Balogh Elek, a tordai képviselő, azonban bent vannak a gróf szobájában és tanácskoznak.

Németek, zsidók, parasztek.

Benéztünk a németekhez is a Spiru Haret utcában. A német képviselők valóban irigylésre méltók, egy negyven szobából álló épületet monda

A Munkásblokk árulóknak nevezi a lemondott városatyákat.

Bogdán és Ermesz a Blokk nyilatkozata szerint cserben hagyták a kisiparosok vállalt védelmét. — A város vezetősége nem veszi tudomásul a lemondásokat.

(Arad, október 19.) Ermesz István és Bogdan Avram városi tanácsosok lemondása, illetve lemondása elvi problémává nőtt abból a szempontból, hogy a városatyákat személyileg, avagy az általuk képviselt párt programját illetően a városi tanácsosság. A Munkásblokk, amelynek listáján a két városatya bekezdte a város parlamentjébe, most megtagadja és árulóknak minősíti őket. Ezt fejtik ki az az érdekes nyilatkozat, amelyet a Blokk küldött be hozzánk és melyet alább közlünk:

Nyilatkozat.

Ermesz István és Bogdan Avram városi tanácsosok lemondásával kapcsolatban a Városi és Falusi Dolgozók Blokkjának aradi tagozata közvélemény tájékoztatására a következőket tartja szükségesnek nyilvánosságra hozni:

1. Ermesz István a Városi és Falusi Dolgozók Blokkjának többszöri felszólítása ellenére sem volt hajlandó a városi tanács munkájában részt venni és ott azt a feladatot elvégezni, amire megválasztása alkalmával vállalkozott: A kisiparosok érdekvédelmét ellátni.

Igy például Ermesz István a költségvetési vitában megtagadta a kisiparosokra nézve sérelmes részleteket kidomborítani és iparostársai érdekeinek megvédésére egyetlen-egyszer sem szólalt fel. Nyilvánvalóan azért, hogy a város vezetősége előtt rosszabbul megővje.

Különböleg pedig a városi tanács működéséből úgy vette ki részét, hogy egy ülésen megjelent és a mindenki által ismert „szabadválasztási” körülmények között megválasztott városi vezetőségnek hűségnyilatkozatot tett.

2. Bogdan Avram aktivitása annyiban merült ki, hogy mint „hallgató” részt vett néhány városi tanácsülésen, mindannyiszor azonban a munkástanácsok programmszerű álláspontját dezavválva. Így a közúti közlekedés kérdésében, amikor a munkástanácsok a probléma házi kezelésben való megoldását követelték, ellenük szavazott. Ha nyugati kulturvi-

nak a magukénak, minden képviselőnek egy elegáns szoba áll a rendelkezésére, fürdőszoba, olvasó, dolgozó, ebédlőterem. Valóságos üdülőhely az a Spiru Haret-uccai pártklub. A németek még nem érkeztek meg, csak egy képviselő jött el az első parlamenti napokra, nehogy a kormány még demonstrálásnak tekintse a távolmaradásukat.

És végül benéztünk az U. E. R. helyiségébe is, ahol egyelőre a zsidó képviselők találkoznak. A zsidó képviselők nagyon érdekes helyzetben vannak, őket tulajdonképpen liberális programmal, liberális listán választották meg, azonban ennek dacára a zsidó képviselők — hatan vannak — minden alkalmat megragadnak arra, hogy demonstrációk külön csoportosulásukat. Ugyanitt hallottuk, hogy mikor a képviselők a parlament megnyitására a háznagy hivatalban bejelentették az adataikat, az összes zsidó képviselő a pártelnök Fildermann javaslatára, arra a kérdésre, hogy milyen párthoz tartoznak, nem a liberális pártot jelentették be, hanem a következőket: U. E. R. csoportjához tartozó zsidó képviselők...

A Bdul Academián egy hatalmas tábla jelezi, hogy ott van dr. Lupu parasztpártja, felszaladtunk ide is, de egy kis tizenhat éves cselédleány adta tudtunkra, hogy még nincs nyitva a klub: Tessék délután jönni, akkor szoktak az urak — kávézni...

F. A.

szonyok között élénk, ezt az eljárást nyugodtan árulásnak minősíthetnénk.

3. Mindezek után a Városi és Falusi Dolgozók Blokkjának nem volt más tennivalója, mint a városi tanács elé terjeszteni azokat a lemondó nyilatkozatokat, amelyeket a Blokk szabályzata szerint minden városi tanácsos — tehát Bogdan Avram és Ermesz István is — már megválasztásuk alkalmával, tanuk előtt aláírtak.

4. Ezek után nyugodtan felvethetjük a kérdést, hogy milyen erkölcsi alapra támaszkodva ragaszkodnak mandátumukhoz a kizárt tanácsosok, amikor a megválasztásuk alapját képező programot megtagadva, a Blokk vezetősége megbízásukat — az ő méltatlan működésük következtében — visszavonta.

A Városi és Falusi Dolgozók Blokkjának Arad kerületi vezetősége ismételtén kijelenti, hogy a két, volt városi tanácsos kizárását és lemondását pusztán a Blokk programjának cserbenhagyása és a kisiparosok és kiskereskedők érdekvédelmezésének megtagadása váltotta ki és a Blokk a maga részéről ezzel le is zárta Bogdan Avram és Ermesz István ügyének aktáit. Arad, 1927. október 19. A Városi és Falusi Dolgozók Blokkjának Arad kerületi vezetősége.

Ma szerzett információnk szerint azonban a város vezetősége visszautasítja a hozzá beérkezett lemondást, miután Bogdan Avram és Ermesz — mint megirtuk — ragaszkodnak mandátumukhoz és a közigazgatási törvény előzetes, pártérdektől vezérelt lemondásokat nem ismer el.

Gyermekkoszúk és székek legolcsóbban Hegedűs-cégnél Aradon.

— Bartha Miklós-émlékünnepély Budapesten. Budapestről táviratozzák: Bartha Miklós születésének nyolcvanadik, halálának huszonkettedik évfordulóján a Bartha-émlékünnep bizottság vasárnap délelőtt a városi-gei Bartha-szobornál ünnepélyt rendez, amely alkalmából a külföldre emigráltak megkoszorúzzák a néhai nagy publicista és ellenzéki politikus szobrát. Az országos történelmi ereklyemúzeumi kegyeletbizottsága elhatározta, hogy ezután minden esztendőben rendez Bartha-émlékünnepélyt.

MEGNYILT!
szőlői RENDY-NAGY
 urizsazó üzlete Arad, Bohus-pal. (Apollo mozi mellett)
 Allandó angol szövetraktár, azolíd árak,
 modern szabás, elsőrendű munka!

H I R E K.

A posta megvonja a hivatok portómentességi jogát.

Előterjesztést tett a kormánynak, hogy az egyházak, kulturintézmények is fizessenek portót.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Marinescu, a posta vezérigazgatója lapunk bucaresti-i munkatársának a következő érdekes kijelentéseket tette:

— Az én célom a posta teljes reorganizálása és ehhez mindenekelőtt pénz és pedig sok pénz kell. Benyújtottam a miniszter urnak egy terjedelmes memorandumot, melyben bebizonyítottam, hogy a posta, mely ma teljesen önálló autonóm testület, csak akkor tud a saját lábán megállni, ha nem kell ingyen munkát végeznünk. A posta teljesen ingyen szállítja a hivatalos leveleket és a mi számításunk szerint majdnem négyszáz millió lej értékű portót veszít azáltal, hogy teljesen ingyen szállítja a hivatalok, egyházak, kultúregyletek leveleit, csomagjait.

Ez a négyszázmillió azt jelenti, hogy munkánk hetven százalékáért nem kapunk semmi ellenszolgáltatást. Ez a tény annál is inkább furcsa, mivel mi a vasutnak rendszeresen fizetünk a csomagjaink és leveleink továbbszállításáért, de nemcsak a vasutnak, hanem a hajózási vállalatoknak, automobill vállalkozóknak rendszeresen fizetünk és ugyanakkor mi a munkánk értékének csak harminc százalékát szedhetjük be. Ezen természetesen sürgősen változtatni kell, mivel állandó deficit réme fenyeget bennünket. Ha a minisztérium nem egyezik abba bele, hogy kivétel nélkül minden hivatalos intézmény az előírt portót megfizesse, ebben az esetben a pénzügyminisztériumi kezű kiutalja a részünkre a hiányzó négyszázmillió lejt...

— Jorga mindenáron be akar kerülni a parlamentbe. Bucurestiből jelentik: A Cuvantul jelentése szerint Jorga elhatározta, hogy minden körülmények között bejut a parlamentbe és ennek érdekében az időszaki választásokat fogja felhasználni. A lap távirata szerint Maniu megígérte, hogy pártja ebben támogatni fogja Jorgát.

— Borzalmas repülőszerecséltenség Constantában. Bucurestiből jelentik: Constantában ma délelőtt 10 órakor lezuhant egy Poter-repülőgéppel 200 méter magasból, a mamaiai tengeri fürdő mellett. A megfigyelő Niculea őrmester, azonnal meghalt a pilóta, Asdritoiu, a román aviatika egyik kitűnősége agonizál. A szerencsétlenséget váratlan motordefekt okozta.

— Megszüntetik a CFR. kerületi igazgatóságait. Bucurestiből jelentik: A Política szerint a CFR. vezérigazgatósága végleg elhatározta, hogy a kerületi igazgatóságokat megszünteti és helyettük felügyelőseket, míg a fontosabb centrumokban vezérfelügyelőseket fognak felállítani.

— Szahályszerűnek nyilvánították Tunney győzelmét. Newyorkból jelentik: Az Unió legfelsőbb boxbizottsága ma tárgyalás vette a Tunney — Dempsey boxmérkőzés ügyét és végleges döntésében szabályszerűnek nyilvánította Tunney győzelmét.

— Január 1-ig kaphatók állampolgársági bizonyítványok. Megírtuk, hogy a város vezetősége november 1-ig adja ki az állampolgársági bizonyítványokat. Miután a város nem fejezte be a bizonyítványok kiállításával járó munkálatokat, a határidőt január 1-ig hosszabbították meg. Ez idő alatt mindenkinek ki kell vennie állampolgársági bizonyítványát.

— Bevezetik a katonai előképzést az egyetemeken és a főiskolákban. Bucurestiből jelentik: Tegnap délután a közoktatásügyi minisztériumban, Anghiescu miniszter elnökletével értekezlet volt, amelyben az összes vezérigazgatók részt vettek. Anghiescu azt az óhaját fejezte ki, hogy a katonai előképzést be kell vezetni az egyetemeken és az összes főiskolákban. Az értekezlet megbeszélést az illetékes vezérigazgatókat, hogy erre vonatkozólag részletes terveket dolgozzanak ki.

Bezárták és lepecsételték az oradeai „Sfatul Negustoresc” összes helyiségeit.

Egyelőre nem közlik a különös rendőri intézkedés okait.

Oradeáról (Nagyváradról) jelentik: Tegnap este hat órakor egy szakasz rendőr kíséretében megjelent a „Sfatul Negustoresc” Bémer-téri helyiségben Olerasiu inspektor, a romániai rendőrségek és szigurancák vezérfelügyelője, aki Bunescu Gheorghe ügyében jött vizsgálatot megjelteni, Horváth József rendőrizgató és né-

hány rendőrségi hivatalnok. Olerasiu inspektor rendelkezése lezárták és lepecsételték a Sfatul összes helyiségeit, a Club működését felfüggesztették és a leltári tárgyakat lefoglalták.

A hatósági közbelépés okáról egyelőre még nem nyilatkoztak.

Három havi moratóriumot kapott a Stern-cég.

A hitelezők oradeai értekezlete kiegészíti a Szudrics-Petróci igazgatóságát. — Megoldják a Stern Dezső-cég krízisét.

Az oradeai (nagyvárad) Stern-konzern fizetésképtelensége ügyében érdekes fordulat történt, amely eldöntötte a vállalat sorsát. Most már biztosra vehető, hogy Erdély egyik legnagyobb vállalatának krízise minden súlyosabb rázkódás nélkül megoldáshoz jut.

A Stern-konzern vagyis a Szudrics—Petróci Erdőkitermelési r. t. hitelezői ugyanis Papoudoff Tivadar, a Banca Romaneasca oradeai fiókja igazgatójának elnökletével értekezletet tartottak és elhatározták, hogy a vállalatnak 3 havi moratóriumot adnak. Elhatározta még az értekezlet, hogy erre a 3 hónapra a vállalat vezetésére új igazgatóságot választanak, amelyben képviselést nyerne a kishitelezők is.

Az értekezletről a vállalat igazgatósága a következő jelentést adta ki:

Az oradeai Szudrics—Petróci Erdőkitermelési Rt. hitelezői október hó 17-én Papoudoff Theodor, a Banca Romaneasca oradeai fiókja igazgatója-

— Leleplezték Ebert és Hindenburg mellszobrát. Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés kupolatermében ma ünnepélyes keretek között leplezték le Ebert és Hindenburg kőszobrásági elnökök márvány mellszobrát.

— Neidenbach Emil karrierje Budapesten. A múlt esztendőben repatriált Aradról Neidenbach Emil, a széles körökben ismert volt katolikus főgimnáziumi tanár Budapestre, ahonnan most érdekes hír érkezett róla. Neidenbach Emil, aki régebben a budapesti BEAC színeiben fejtett ki értékes, aktív sportmunkát, majd Aradra kerülve, az AAC életében vitt jelentős vezetőserepet, most Budapestre visszatérve, folytatja a sport terén való működését a Középfoku Iskolaik Sportkörének Országos Szövetségénél (KISOSZ) keretén belül a magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter előbb a KISOSZ titkárának nevezte ki Neidenbach Emilt, ami már magában véve is nagyszerű előrehaladás, majd október 10-én kelt rendeletével az Országos Testnevelési Tanács (OTT) szakelőadójává nevezte ki. Ezzel az újabb kitüntető kinevezéssel nemcsak a középiskolák, hanem az egyetemeken testnevelésében is irányító szerephez jutott az Aradról eltávozott tanár, akinek magasra lendült karrierje Aradon széles örömet keltett.

Szörmebundák óriási választékban

„VICTORIA” női confectio divatházban Arad, a Dáciával szemben

— Frontharcosok és szocialisták véres összeütközése Savanyukuton. Savanyukutról jelentik: A Kretzinger-étteremben tegnap nagy összeütközés történt a frontharcosok és a szociáldemokraták között. A szociáldemokraták sorából ketten súlyosan megsérültek a verekezés folyamán.

— A Népszava mai számát elkobozták. Budapestről jelentik: A Népszava mai számát, a katolikus paposztály és hitfelekezet elleni izgatás miatt lefoglalták.

— Öngyilkos gáji leány. Bogdan Anna 22 éves gáji leány öngyilkossági szándékból nagyobb adag marószódát ivott. Súlyos állapotban az aradi közoktatószobába szállították.

nak elnöke alatt értekezletet tartottak, amelyen a társaság hitelezőinek többsége képviseltetést magán.

Az ülésen bemutatták a vállalat ideiglenes vagyonmérlegét és megvitaták a jelenlegi helyzetet, valamint a kibontakozás módjait. Hosszabb eszmecsere után a jelenvoltak egyértelműleg megállapították, hogy a vállalatnak legalább három hónapi moratóriumra van szüksége. Ezen idő alatt elkészíthető lesz a végleges státusz és annak alapján lehetségessé fog válni a részletes szanálási terv kidolgozása.

Ennek érdekében a hitelezői értekezlet elhatározta, hogy a vállalatnak három havi moratóriumot engedélyez és a Szudrics—Petróci Erdőkitermelési Rt. igazgatóságát a nagy- és kishitelezők delegáltjaival kiegészíti. Az új igazgatóság lesz most már hivatott a folyó ügyeket vezetni és a hitelezők plénuma elé oly javaslatot terjeszteni, melyek alkalmasak arra, hogy a vállalatot mai súlyos helyzetéből kivessék.

— Lemondott a magyar futballszövetség kapitánya. Budapestről jelentik: Máriássy Lajos, a futballszövetség elnöke, a szövetség tagjai részéről őt ért támadások miatt — mint az Új Nemzedék írja — elhatározta, hogy a szövetség legközelebbi ülésén lemond tisztségéről.

— Halálozás. Gottlieb Alajos nyug. Máv. főraktárnok folyó hó 18-án elhunyt. Temetése folyó hó 20-án délután fél 5 órakor lesz a Strada N. Pompiu (Kasza-ucca) 36. sz. gyászszobából.

Súlyos csapás érte ma a pancotai Werner-családot. A család legidősebb férfitagja, Werner Miksa magánzó, életének 69-ik évében, rövid betegeskedés után Pancotán elhunyt. A köztisztelőben álló öregúr halálát váratlanul felfűgnyalladás idézte elő. Temetése pénteken délelőtt 10 órakor lesz Pancotán.

— Tizennyolc éven alulnak tilos a szesz Magyarországon. Budapestről jelentik: Vass népjóléti miniszter törvényjavaslatot nyújt be a parlamentnek, amely megtiltja, hogy 18 éven aluliaknak vendéglőben, kávéházban, büfében, tánchelyiségben, cukrászdákban stb. szeszest italt szolgáltatassanak ki, még az esetben sem, ha felnőttek társaságában jelennének meg. Ha kétség merülne fel az illető életkorára nézve, úgy hatósági igazolvánnyal kell bizonyítani, hogy betöltötte 18-ik életévét. A rendelkezés szankciója az italmérési engedély végleges megvonása, ami bizonyossá teszi, hogy ezentúl a 18 éven aluliak nem fognak szeszest italhoz jutni.

MEGYALJAI FAJBOROK
és gyümölcsapálinkák! 5667
szabó IMRE, PAULIS.
Cégvezető: LEDERER FERENC.

— Félkiló kortéért — egy esztendei fogház és 20.000 lej büntetés. Cernautiból jelentik: Drákói ítéletet hozott ma a cernauti-i törvényszék, amely árdragítás vétségé miatt egy esztendei elzárásra és 20.000 lej pénzbírságra ítélte egy cernauti-i kereskedőt, amiért egy fél kiló kortéért 22 lejt kért. A súlyos ítélet országszerte nagy megütközést keltett és az esettel vezércikkben foglalkozik a bucaresti-i sajtó.

— Itélet egy férjgyilkos asszony ügyében. Budapestről táviratozza tudósítónk: A budapesti tábla ma hozott ítéletet Gröller Mihály gyilkosának ügyében és Kucska Gusztávot emberölésért 15 évi fegyházra, Gröller Mihálynét gyilkosságra való felbujtás címen kötél általi halálra, míg az asszony szeretőjét, Kovács Istvánt életfogytiglani fegyházra ítélte. Mint ismeretes, a törvényszék annak idején mindhármukat életfogytiglanira ítélte.

— Nem vallanak a kommunista-pör vádlottjai. A mai folytatásos főtárgyaláson tovább folyt a Szántó-féle kommunista-pör vádlottjainak kihallgatása. Lőw Sándor az összes kérdésekre megtagadta a választ és azzal, hogy a rendőrség kiegészítette belőle, régebbi vallomását is visszavonta. Elnök kérdésére, hogy hogyan történt hát, hogy a rendőrségi jegyzőkönyvet hatóságai tanuk előtt írta alá és hogy az orvosi vizsgálat bántalmazás jeleit nem találta testén, Lőw nem válaszolt. Ezután több vádlott kihallgatása következett, akik mind visszavonták a rendőrségen tett vallomásukat.

— Windischgraetz hűtlen kezeléssel vádolja uradalmi intézőjét. Budapestről táviratozzák: Windischgraetz Lajos herceg ma feljelentést tett uradalmának egyik főtisztviselője, Szász József v. országgyűlési képviselő ellen, akit hűtlen kezeléssel vádol, amiért 1918-ban két nyugta ellenében 350.000 koronát jogtalanul felvett, Szász ma a főkapitányságon megtekintette a nyugtákat és kijelentette, hogy az aláírás rendkívül ügyes hamisítvány, egyébként pedig igazolni tudja, hogy ilyen nagy összegeket soha nem vett fel az uradalom pénztárából.

— Egyre terjed a németországi bányász-sztrájk. Halleből táviratozzák: A német bányász-sztrájk mindnagyobb mérvet ölt. Mára a rossbachi bányában is beszüntették munkát és valószínű, hogy holnapra már a berlini siegersdorfi Wilhelm-művek kivételével az összes bricketgyárak is beszüntetik az üzemet. A sztrájkolók különben ma két munkába menő gluckauai bányászt súlyosan iszultáltak.

— Egy francia pilóta magassági rekordjavítása. Berlinből táviratozzák: Brück Ferdinand új világrekordot állított fel a vitorlás repülőgépek magasságrepülésében. Brück 4 óra 1.38 perc alatt 652 méterrel javította meg a francia rekordot.

— Nem bocsátották el, hanem elhelyezték a ghioroci kántortanítót. Ghioroci (Gyoroiki) alkalmi levelezőnk hiradása nyomán megírtuk mai számunkban, hogy a ghiorociak (gyoroikiak) kántor nélkül kénytelenek imádkozni, mert kántorukat, Pongrácz Istvánt elbocsátották állásából. Mint most illetékes helyről közlik, Pongrácz Istvánt nem bocsátották el állásából, hanem Szentpál községbe helyezték át, ahol jelenleg is működik.

— Tizenketten haltak meg gombamérgezésben. Tragikus eset történt tegnap Patrauti bucovinai községben. Kindrus Leo ottani kereskedő családja és alkalmazottai gombamérgezés következtében, iszonyu kínok után kiszenvedtek. A mérges gombából tizenhároman ettek és csodálatosképpen a kereskedő egyik 3 éves fiacskája életben maradt.

— Peking eleste küszöbön áll. Pekingből jelentik: Csang-Csolin mandzsuri csapatok kétnapos ostrom után bevették a Pekingtől 40 mérföldnyire álló Szungcsaut. A többi frontról is szorongatják a kínai fővárost, ahova jól elhallható az ágyudörgés és puskaropogás.

Hegedű-zongora-iskolák és gyakorló. Kerpelné. — Tizennégy éves zsebmetsző. Dóra György aradgái lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy zsebéből tizenkétezer lejt elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást és egy tizennégy esztendősi fiút tartóztatott le, aki beismerte a lopást. A pénz nagyrészt megtalálták nála.

Oriási bányásztüntetés készül Londonban.

Felvonulnak az ország bányászai a parlament elé, hogy inségüket demonstrálják.

Londonból jelentik: Az angol bányászok ismét tüntetésre készülnek. Cook, a bányászszövetség főtitkára november 8-án, az alsóház megnyitása alkalmával nagyszabású tüntetést akar rendezni és ezáltal felhívni az angol közvélemény figyelmét a bányászok inséges helyzetére. Az

északangliai és délwalessi bányákból ezer bányász érkezik Londonba és tüntető menetben vonul végig az angol főváros utcáin, majd felsorakozik a parlament előtt, hogy a megnyitó ülésre érkező képviselők leolvassák külsőjükről nagy nyomorukat.

Még e héten kiadják Rajna-Rosenthal.

A Szerb Takarékpénztár sikkasztóját a román hatóságok várják a határnál. — Hauska kiadása nehezebben megy.

(Timisoara, okt. 19.) Megírtuk, hogy Lázár Kornél dr. ügyvéd, a Szerb Takarékpénztár tömeggondnoka Budapestre és Bécsbe utazott hogy az intézet megszökött igazgatóinak kiadása iránt intézkedjék. Lázár Kornél dr. tegnap érkezett vissza Temesvárra és tudósítónknak ezeket mondta:

— A kiadási eljárás a legjobb úton halad. Még hiányzott néhány irat és ezek pótlására jöttem a múlt héten Temesvárra, de nyomban visszautaztam. Rajna-Rosenthal kiadása érdekében Budapestben, Hauska Rezső ügyében pedig Bécsben jártam el. Mindkét helyen átadtam az aktákat a román követségnek, mely azokat haladéktalanul eljuttatta a magyar, illetve osztrák külügyminisztérium-

nak. A külügyminisztériumok az iratokat továbbították az ügyészségnek, az pedig a törvényszéknek. Hogy az akták az illetékes törvényszéknek vannak, arról magam győződtem meg. Rajna-Rosenthal kiadása tárgyában a budapesti törvényszék ma-holnap dönt és Rajna-Rosenthal így valószínűleg még ezen a héten Temesvárra érkezik. Hauska ügye valamivel komplikáltabb, de azt hiszem, hogy kiadását mégis sikerül majd elérni. Különben ebben az ügyben ezen a héten harmadszor is Bécsbe utazom. Az intézkedés megtörtént már, hogy mielőtt a két igazgató a román határra érkezik, ott a hatóságok fogadják őket és elkísérik mindkettőt Temesvárra.

— Letartóztattak egy szélhámos cernauti ügyvédjelöltet. Cernautiból jelentik: A rendőrség ma letartóztatta Rappaport cernauti ügyvédjelöltet, aki főnöke, dr. V. Bodnarescu ügyvéd klienseitől hosszabb időn át több, mint egy millió lejt vett fel és az összeget elsikkasztotta. Rappaport a bűnös pénz nagy részével külföldre szökött, a napokban azonban a legnagyobb titokban visszaért. Valaki, álruhája dacára, az uccán felismerte és visszatéréséről értesítette a rendőrséget. Két detektív épen vacsora közben közölte vele letartóztatását.

— H. Sziklay Gizi Strada Cercetasilor (Szent Pál-uccai) tánciskolájában november hó 2-án kezdők részére új táncoklon kezdődik.

— Jelentkezzen, ha van engedélve. Találtak az uccán egy rádióhoz szükséges telepet. Igazolt tulajdonosa átveheti az aradi rendőrségen.

— Fürstné tánciskolája november 1-én nyílik meg a Központi nagytermében. (Bejárat Salac-ucca). Beiratkozás Str. Bucur (Eöt-vös-ucca) 7.

Tolvajhajsza egy aradi uccán

Meglopta inastársát, majd üldözől előtt összeesett egy szivbajos fiu.

(Arad, október 19.) Vakmerő lopás történt tegnap este Aradon a Strada Episcopul Radu (Magyar-uccán). Kiss Tamás Strada Blanduziei (Közép-uccai) kereskedő öt ezer lejt adott át egyik kiskoru alkalmazottjának, hogy bevásárlásokat eszközöljön. A fiu a Magyar-uccán haladt, amikor mellécsatlakozott egy fiatalember, aki beszélgetni kezdett vele, majd kivette kezéből a pénzt tartalmazó csomagot, amint mondotta, megnézi. A fiu észrevette, hogy az illető két darab ezer lejt zsebre vágott a pénzből. Amikor visszakövetelte, az futásnak eredt. Az uccán járkalók észrevették a tolvaj menekülését és üldözőbe vették. A tolvaj néhány száz méter után hirtelen összeesett és rettenetes kínok között vergődött a földön. Rendőrt hívtak, aki az eszméletre tért fiatalembert a rendőrségre vitte, ahol visszaadta a lopott pénzt. A tolvaj tizenhét éves aradi inas, aki súlyos szivbajban szenved és a rendőrségen több ízben rosszul lett. Az eljárás megindult ellene.

Tavaszig nem lesz oceánrepülés.

Az amerikai meteorológiai intézet betiltott minden ilyen kísérletet.

Hamburgból táviratozzák: Az Amerika-Linie hajóstársaságnak Ramzesz nevű gőzöse 40.43 északi fok, 12.12 keleti hosszúsági fokon a tengeren hanyódo francia repülőgépre akadt, amelynek három utasát sikerült megmentenie. A hajó a repülőgépet vonatkoztatlan Nápolyba szállítja.

Amszterdamból táviratozzák: A „D 1220” repülőgép tegnap délután 9 óra 40 perckor startolt az Oceán átrepülésére. Bár borús, ködös, esős idő volt, a repülőgép mégis nagy sebességgel haladt a Pireneusok felé. 10 órakor Ymuiden, félhárom órakor Brest felett látták. Este hat órakor Vigoban simán, minden zavar nélkül leszállt. Holnap folytatja útját az Azori szigetekre, ahonnan tovább repül az Oceánon át.

Newyorkból táviratozzák: A meteorológiai intézet szikratávírón értesítette az összes repülőállomásokat és az Oceánon időző hajókat, hogy az időjárás olyan rosszra fordult, hogy tavaszig be kell szüntetni minden kísérletet az Oceán átrepülésére. A szikratávírat felszólítja a hajókat, hogy ha utközben repülőekkel találkozhatnak, ezt az üzenetét azonnal továbbítsák.

Rádió-műsor.

Csütörtök, október 20. Wien-Grác. 16.15. Hangverseny. 20.05. Népszerű zene. — Stuttgart. 16.15. Szó rakoztató zene. 20. Hangverseny. — Róma. 20.40. Könnyű zene. — Prága. 19.30. A cseh fiharmonikusok hangversenye. — Pozsony. 17.45. Hangverseny. — Nápoly. 21. Zenekari hangverseny. — München. 20.45. Wagner-est. — Milano. 23. Jazz-band. — Leipzig. 22.30. Tánczene. — Frankfurt a. M. 19.30. Verdi „Rigoletto”-ja. — Boroszló. 22.15. Hangverseny és tánczene. — Berlin. 20.30. Szimfonikus hangverseny. 22.30. Tánczene. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17.10. Cigányzene. 20.30. Hangverseny, utána Jazz-band.

Elnefelejtse, hogy CASANOVAHOZ elővételben péntektől megválthatja jegyét az Apollóban.

Ma van Vilmos excsászár hugának szenzációs esküvője

Mégis megtörtént a 61 éves hercegnő és a 23 éves kalandor házassága. Hogyan ismerkedett meg a lebuajok lakója a császár hugával. — A boldog férj karrierje

(Berlin, okt. 19.) Röviden hírt adott már az Aradi Közlöny arról a kinos szenzációról, amely hetek óta izgalomban tartja a német legfelsőbb köröket. Viktoria Schaumburg-lippe hercegnő, aki Vilmos excsászárnak édestestvére, eljegyezte magát egy Subov Sándor nevű orosz emigránssal. Az esküvőt a legközelebbi hozzátartozók kétségbeesett igyekezete ellenére ma tartják meg Bonnban, az ottani evangélikus templomban. Az eset eddig rendben volna. Végre is egy mesalliance-szal több vagy kevesebb, az nem számít. A dolognak azonban van egy kis szépséghibája. Az: hogy míg a menyasszony 61 éves, a boldog és szerelmes vőlegény mindössze 23 tavaszt látott.

De még ez sem volna a legkárhóztatandóbb baj. A németországi lapok közül többen és így legutóbb a „Morgen Post“ szenzációs részleteket közölnek a vőlegény előéletéről. Ezek szerint Subov, aki állandó vendége volt Westend lokáljainak, különböző módon próbált megélhetést biztosítani magának Berlinben. Végül a kártyaasztalnál próbált szerencsét, de sikertelenül. Fokról-fokra egyre lejjebb jutott s már a legutolsó kártyalebuajokban hajszolta Fortuna istenasszony kegyeit. A külsejében is nagyon megváltozott. Az egy ideig elegáns és jóképű fiatalember lekopott s a viszonyaival tisztában lévők tudták, hogy néha egyetlen márká sem volt a zsebében.

Egyszerre azonban váratlan fordulat történt Subov életében. Egy ideig teljesen el-

tűnt, majd újra a legelőkelőbb klubokban bukkant fel. Mindenféle általános feltűnést keltezt, hogy az egykori emigráns, akiről tudták, hogy már-már betevő falatja sem volt, a legválasztékosabban öltözködött és nagyon drága ékszerrel volt. A pénzt pedig két marokkal szórta. Subov meglehetősen titokzatosan viselkedett. Senkinek sem adott felvilágosítást arról, honnan szerzi a jövedelmét. Lassanként azonban suttogni kezdtek, hogy a volt orosz ellenforradalmár katonatiszt egy éjszakai mulatóhelyen megismerkedett Viktoria királyi hercegnővel, Vilmos excsászár hugával és tőle kapja a rengeteg pénzt és a drága ékszereket.

A város egyik legelőkelőbb szállodájába költözködött. Itt azonban gyanusnak találták azt a körülményt, hogy nap-nap után kétes külsejű emberek keresik fel. Egy napon detektívek jelentek Subov lakosztályában s házkutatást tartottak nála. Subovot bevitték a rendőrségre, lefoglalták azt a kazettát, amelyben értéktárgyai voltak. Vallatása során azután beismerte, hogy Schaumburg-Lippe Viktoria hercegnő adta neki a pénzt és értéktárgyakat. A nyomozás mindenben megerősítette ezt a vallomást, amire az ellenforradalmárt bocsánatkérések között elbocsátották a rendőrségről. Holnap azután — amint már fentebb megírtuk — Bonnban örök hűséget esküsznek egymásnak a 61 éves királyi hercegnő és a 23 éves kalandor.

* Szegény gazdagok. (Premier az aradi színházban.) Először Hevesi Sándor vetkezett, amikor dramatizálta a nagy magyar romantikus: Jókai Mór regényét, másodszer az aradi színház, amikor ezt a dramatizált regényt előadta. Mert egyrészt a regény szépsége teljesen eltűnt a dramatizálás száraz unalmában, másrészt az előadás volt erősen megkritizálható. A rendezés gördülékenységét. Mészáros törekvését a forgószínpad inkább gátolta, mint segítette, ezenkívül egész szereg kirívó hiba állította fel azt a kérdést: miért is kellett előszedni épen a Szegény gazdagokat. Fekete Irén, Kálmán Sári, Pallay Mancsi, Szepessy Eta, Kiss Mariska, F. Károly Klára, Jávor Alfréd, Mészáros Béla, Kallós József, Olasz Lajos, Kövály Emil, Kun Dezső személtették meg a darab alakjait. Több igyekezettel, mint sikerrel. (=)

* Aranyember. Jókai bűbajos regényének, az Aranyember-nek színpadi átformozása mindig vonzotta a közönséget a színházba. Az igazgatóság azt akarja, hogy mindenki számára hozzáférhetővé tegye az Aranyember megtekintését és ezért szombat délutánra félhelyárak mellett tűzte műsorra. A címszerepet Olasz Lajos, ez a kiváló és egyre fejlődő fiatal művész fogja játszani. A további szereposztás különben a következő: Trikalis — Jávor Alfréd, Timea — Kálmán Sári, Kadi-sa — Jung János, Terezia mama — Károly Klári, Noémi — Pallay Mancsi, Brazovics — Kun Dezső, Brazovicsné — Kiss Mariska, Athalia — Fekete Irén, Krisztyán Tódor — Mészáros Béla, Csajkás tiszt — Deésy Jenő.

* A clujf (kolozsvári) román Nemzeti Színház vendéglátéka Aradon. Eftimiu Victor kitűnő drámai társulata Ghica Voda fejedelem halálának 150-ik évfordulója alkalmából pénteken este vendéglátást tart az aradi városi színházban. Színpadra kerül Depar-teanu „Grigorie Voda“ című 3 felvonásos történelmi színműve, amely a nagy fejedelem életét vizslat színpadra. A hivatalos turnéra való tekintettel az igazgatóság lényegesen le-szállította a helyárakat.

* Fekete Mihály Oradeára (Nagyváradra) szerződik? Erdélyi Miklós nagyváradi színgazgató társulatának szervezésével kapcsolatban azt a kijelentést tette, hogy Fekete Mihály volt temesvári színgazgatóval szerződési tárgyalásokat folytat. Erdélyi kijelentése szerint a tárgyalások sikerrel kecsegtetnek.

Fekete Mihály különben holnap reggel szabadul a temesvári ügyészség fogházából, ahol a temesvári hadbírószágotól rárótt három havi büntetését töltötte ki.

ERZSEBET MOZGO.

Ma d. u. 7 és este 9 órakor utójjára

NANA.

Zola Emil világhírű regénye után 9 hatalmas felvonásban. Pazar kiállítás. A főszerepben: Jean Angelo, Werner Krauss és Catharine Hessling.

Rendes első helyárak.

Holnaptól Aradon premier RICCARDO.

* A „Borcsa Amerikában“ körül forog most minden a színháznál. Hosszú próbák izgalmas munkája után most már teljesen felkészülve várja a színház a szombati premiért, amely bizonyára sikereiben hangos lesz. Hentényi Elemér főrendező mindenre kiterjedő gondossággal rendezi az ujdonságot és ennek minden szépségét igyekszik érvényre juttatni. A betanítás munkáját Gellért Pál karnagy végezte és ő is vezényli a zenekart. A címszerepet Horváth Mici játsza, aki ezúttal ismét ugynevezett parádés szerephez jutott. A kiváló primadonna hetek óta készül erre a legújabb szerepre és a toalettek egész hadseregét fogja felvonultatni. A másik női főszerepet, egy amerikai leányt Pallay Mancsi játsza. Kiváló pompás szerepekhez jutottak még Kiss Mariska és Károly Klári. A férfiak közül Győző Alfréd öreg amerikai, Deésy Jenő fiatal yankije és Jung János fiatal parasztleány egy-egy Kafi nettfigura. Kun Dezső és Kövály Emil is nagyszerű szerepeket kaptak. A pénteki premiert elé fokozott érdeklődéssel tekint a közönség.

Katasztrófa fenyegette a Fischer Eliz-palotát.

A Szabó-drogériában robbanó anyagok voltak felhalmozva. — A rendőri tűzvizsgálat utasítást adott az ügyészséghez.

(Arad, október 19.) A Szabó-drogériában szombaton éjjel történt tüzeset ügyben a rendőrség mára befejezte a vizsgálatot és az iratokat ma az ügyészségre küldötték meg további intézkedések végett. Az iratok beérkezése után Niculescu főügyész és Sotirescu vizsgálóbíró az ügyben megbeszélést tartottak, amelybe Iancu Traian rendőrségi igazgatót, a bűnügyi osztály főnökét is bevonták.

Még a rendőri nyomozás során a drogériában egy szakértő-bizottság szállt ki a tűz keletkezésének megállapítása végett. A bizottságban egy orvos, egy vegyész-mérnök, a városi főmérnök, a tűzoltó főparancsnok és a rendőrség emberei vettek részt. A bizottság a helyszínen megállapította, hogy a tűz az üzlet hátsó részében keletkezett és órákig lapanghatott. A lángok előbb egy fenyőládába kaptak, amelyben benzines vattacsomók voltak, de lángralobbanásuk nem következett be, mert közben észrevették a tüzet. A bizottság véleménye szerint, ha a tűz felfedezése néhány perccel még később volna, úgy a láda tartalmának lángragulásával borzalmas robbanás állott volna be, amennyiben a láda közelében nagyobb mennyiségű benzin, terpentin, szesz és más könnyen robbanó anyagok voltak s ezeknek a robbanása iktóztatós katasztrófiát idézett volna elő.

Vasárnaptól II. rész egyszerre:

Mártir SURY VERNONNAL

főszerepben, hatalmas 16 felv. II. részes dráma URANIÁBAN.

Művészet.

Az arad-timisoarai társulat játékkrendje.

Az operett és dráma együttes felváltva játszik a két városban.

(Arad, október 19.) Az Aradi Közlöny jelentette elsőnek, hogy végre megoldódott a timisoarai (temesvári) színház régóta vajdó kérdése, amennyiben a tegnapi napon Timisoara (Temesvár) városi tanácsa Szendrey Mihállyal kötötte meg a szerződést a timisoarai (temesvári) színházra vonatkozólag. Ezzel kapcsolatban tegnap rövid beszélgetést folytattunk Szendrey Mihállyal a közös szintársulat megoldásának ügyében. Ma azután Szendrey Mihály pótlólag a következőket jelentette ki munkatársunk előtt:

— Amint elmondtam, a közös társulat kérdését úgy oldom meg, hogy amikor Timisoarán (Temesváron) az operett-együttes játszik, Aradon a próza ensemble tart előadást és viszont. Kiegészítés céljából, noha társulatom elég nagy, igyekszem alkalmanként a timisoarai (temesvári) szerződésnélküli színeseket foglalkoztatni. Hangsúlyozom azonban, hogy ezek valóban csak kiegészítők lesznek, mert a darabok főszerepeit rendes társulatom elsőrendű művészei fogják játszani.

* A színház heti műsora. Csütörtök: Szegény gazdagok, dráma. (B. bérlet.) Péteken este: Román előadás. Szombat d. u. 4-kor: Aranyember. (Félhelyárak.) Este fél 9 órakor: Borcsa Amerikában, operett-premier. (C. bérlet.) Vasárnap d. u. 3-kor: Nem nőülök, vigjáték. (Mérsékelt helyárak.) Délután fél 6 órakor: A legkisebbik Horváth-leány, operett. (Rendes helyárak.) Este 9 órakor: Borcsa Amerikában, operett. (B. bérlet.)

* Képkiallítás a Kulturpalotában. F. hó 20-án délelőtt 11 órakor nyílik meg Magyar Ilma képkiallítása a Kulturpalota kistermében.

CASANOVA.

Minden gyönyörök és szépségek filmje

Ivan Mosjoukinnal.

Olcsón prima árut csak „RECORD“ divatruházban, vásárolhat! I. Corcbársony 92 lej!

K Ö Z G A Z D A S Á G.

November elsején kezdődnek az exportvásárok

Arad, Satmar, Cluj, Oradea és Gherla a vásárok helyei.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-tudósítójának távirati jelentése.) Ma nagy értekezletet tartottak a földművelésügyi minisztériumban az állatexportvásárok ügyében. Arad képviselőjében dr. Moldovan Silvius, a permanens bizottság tagja

jelent meg. A miniszteri értekezleten elhatározták, hogy november elsejétől kezdve tartanak exportvásárokat a következő városokban, Arad, Satmar (Szatmár), Cluj (Kolozsvár), Oradea (Nagyvárad) és Gherla. A vásárokat hetenkint tartják meg.

Zürichben 3.23, Párisban 15.90 a lej

Helyi valutaárak. (Október hó 19.)
Kittetések: Berlin 38.80, Amsterdam 65.25, Newyork 161.50, London 789, Páris 6.36, Milánó 8.87, Prága 4.80.50, Budapest 28.35, Zágráb 2.86, Bécs 22.87, Zürich 31.25. — Áru: Márka 38.50, dollár 160, angol font 785, francia frank 6.40, olasz líra 8.80, cseh kor. 4.80, pengő 28.30, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 31. — Pénz: Márka 37.50, dollár 159, angol font 780, francia frank 6.25, olasz líra 8.60, cseh korona 4.70, pengő 28.10, dinár 2.75, osztrák schilling 22.80, svájci frank 30.50. — Irányzat: stationaris.

Zürichi tőzsdenyitás. (Október hó 19.)
Berlin 123.90, Amsterdam 208.52.50, Newyork 518.50, London 2524.50, Páris 20.35, Milánó 28.34, Prága 15.36.50, Budapest 90.65, Belgrád 9.13.50, Bucaresti 3.24, Varsó 58, Bécs 73.15.

Zürichi tőzsdezárlat. (Október hó 19.)
Berlin 123.90, Amsterdam 208.55, Newyork 518.45, London 2525.12, Páris 20.35, Milánó 28.34, Prága 15.36.50, Budapest 90.65, Belgrád 9.13, Bucaresti 3.23, Varsó 58.10, Bécs 73.15.

Bucaresti-tőzsdezárlat. (Október hó 19.)
Devizák: Páris 6.35, Berlin 38.60, London 787.50, Newyork 161.50, Milánó 8.85, Zürich 31.20, Bécs 22.85, Prága 4.80, Budapest 28.35. — Valuták: Napoleon 647, márka 38.25, líra 1.20, török líra 0.85.50, angol font 783, francia frank 6.41, svájci frank 31, olasz líra 8.82, drachma 2.15, dinár 2.83, dollár 159.75, lengyel zloty 18.10, osztrák schilling 22.90, pengő 28.40, cseh korona 4.75.

— Az aradi vásár. A kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a legközelebbi aradi országos vásár folyó évi november hó 4-én kezdődik és 5 napig, azaz november hó 8-ig tart. November hó 4-én hasított körmű állat és lóvásár van, november 5-én kirakodó és lóvásár, míg november 6., 7. és 8-án kizárólag kirakodó vásár.

— A Banca Nationala nem folyósít magánjelzálog kölcsönöket. Bucarestből jelentik: A Banca Nationala részéről kijelentették a Radornak, hogy nem felelnek meg a valószínűségnek azok a hírek, amelyek szerint a bank magánjelzálog kölcsönöket folyósít. Azok az operációk, amelyeket több lap szóvá tett, a bank alapszabályai által előírt biztosító intézkedések arra az esetre, ha a kibocsátó, vagy a visszleszámitoló anyagi helyzete megrendülne.

— Befejeződött a genfi vámtarifa-kongresszus. Genf-ből jelentik: A nemzetközi vámtarifa-kongresszus kedden befejeződött. Az általános vitában Ghergiu, a Banca Nationala igazgatója a román kormány részéről, egyhangú helyesléssel kísért beszédében kijelen-

Rinaldo-Rinaldini

Izgalmas kalandorfilm
Kettős szerepben:

Luciano Albertini

ma, esütörtökön az

APOLLOBAN.

Az előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

tette, hogy Románia készsággal hozzájárul a háboruokozta abnormális helyzet megkönnyítésére szükséges intézkedésekhez. Románia a maga gazdasági politikáját a kivitelt és behozatalt megszorító intézkedések fokozatos megszüntetésének jegyében vezeti, de feltétlenül szükségesnek tartja a vámtarifák megállapításának teljes szabadságát.

Önként jelentkezett a másik brusturi gyilkos is.

Társával együtt egy asszony miatt ölték meg vetélytársukat.

(Arad, október 19.) Az aradmegyei brusturi-erdőben elkövetett rablógyilkosság ügyében ma újabb érdekes fordulat állott be. Mint már megírtuk, napokkal ezelőtt a honcói csendőrség hosszas nyomozás után alapos gyanuokok alapján őrizetbe vette Filip Vasile brusturi legényt, aki az ügyességen be is ismerte, hogy szökésben levő Contrea Nicolae nevű társával ketten ölték meg és fosztották ki Buzdugan György erdőmunkást.

Filip vallomása után az ügyészség közövelet adott ki Contrea ellen, aki ma önként jelentkezett az aradi ügyészségen és elmondta, hogy miután tartott a következményektől, elhatározta, hogy inkább önként jelentkezik. Contrea Nicolae alig 18 esztendő, vézna suhanc és egykedvűen mondotta el a borzalmas büntény részleteit. — Buzdugan György erdőmunkással egy asszony miatt veszett össze néhány nappal a véres eset előtt. Buzdugan ekkor súlyosan inzultálta Contreat, aki vallomása szerint ekkor elhatározta, hogy nem tűri tovább vetélytársa brutális magatartását. Ezért egy forgópisztolyt szerzett be azzal az elhatározással, hogyha Buzdugan ismét megtámadná, legyen mivel védekeznie.

Egy szombati estén, bérizetés után Buzdugan kissé ittas állapotban indult hazafelé egy erdei ösvényen, amikor szembe találkozott Contreaval és a társaságában lévő Filip-pel. Buzdugan ismét rátámadt, mire ő állítólag önvédelemből rálőtt az erdőmunkásra, aki holtan esett össze. Arról nem akar tudni, hogy

1 próba

meggyőzi Önt.

Autó Renault Autó Renault

Frans pe patra rot, Vierrad Bremsa, 4 kerékféses. A kontinens legelőkelőbb márkái közt foglal helyet. Kényelmes rugózás. Minimális szemköltség. Kedvező fizetési feltételek. Versenyen kívüli árai miatt a leg-elterjedtebb autók egyike.
6 HP. 18 lóerős lei 140.000. Fogyasztás pr. 100 kmtr 6-7 lit. Benzín, 10 HP. 25 lóerős Lei 200.000. Fogyasztás pr. 100 kmtr. 10-11 lit. Benzín. 8 henger 15 HP. 45 lóerős Lei 300.000. Fogyasztás pr. 100 kmtr. 14-15 lit. Benzín.
Reprezentanta General Vezérképviselő Arad és vidéke részére „AUTOTECHNIKA” Herzfeld Alfréd Arad, Bul. Reg. Maria 19.

Luxus-autók, Camionok, Traaktorok pótkocsik le-rakata.

a halottat ezután társával együtt kirabolták. Vallomása szerint a büntény elkövetése után elbujdosott, mert félt a csendőröktől. Contreat kihallgatása után letartóztatták és holnap szembesíteni fogják társával, Filip Vasillal.

Gyermekek halálos játéka.

Egy kislány felakasztotta magát, hogy megtudja, milyen lehet a kivégzés. — Apró gyermekek eljásztották Letzián felakasztását.

(Olmütz, október 19.) Tragikus szerencsétlenségnek esett áldozatául Moravika morva falucskában egy tizenhárom éves kis fiú, aki ugyszólván minden idejét a romantikus rablóregények olvasásával töltötte. Az utóbbi időben a flucska fantáziáját főleg Letzián, a neim-régiben kivégzett többszörös rablógyilkos esete foglalkoztatta és állandóan a Letzián kivégzéséről szóló lap tudósításokat olvasta. Vasárnap, amidőn szülei nem voltak odahaza, a flucska saját magán akarta kipróbálni, hogy milyen lehet az akasztás. A nyakába vetett hurkot azonban nem tudta kibogozni, végül is áldozatául esett gyermekki kíváncsiságának.

Hasonló eset játszódott le Namest falucskában is, ahol több apró gyerek próbálta eljátszani Letzián kivégzését. A gyerekek egy ötéves apróságon próbálták ki az akasztást és hurkot vetettek a nyakába, majd egy fira húzták fel. A kis fiút az utolsó pillanatban mentette meg az édesanyja, amidőn az apróság már fuldoklott.

Kettős műsor

URANIABAN	Betty Bollourral	5,
	6 felv. bájos Rivierai történet	7,
	Monte-Carlo,	és
	ezenkívül:	9
	Alyce Terryvel	ó
	Tiltott boldogság	r
	7 felv. dráma.	k
		o
		r

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzura Prefectura Judetului.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közölték nem vállalunk felelősséget. ÉRTESÍTÉS.

A nagybecsült közönség szives tudomására hozom, hogy **női divatszalonomat**

Str. Eminescu No. 13. szám alól november hó 1-től Str. Cogalniceanu No. 27. (Mikes Kelemen-utca) saját házamba helyezem át, ahol angol, francia és estélyi ruhákat a legelegánsabb kivitelben készítek legutolsó divat szerint, leszállított áruk mellett.

5578

Földesy Sándorné.

A testvéri szeretet legmélyebb fájdalomával adjuk hírül, hogy forrón szeretett egyetlen fivérünk

WERNER MIKSA úr

puritán életének 69. évében, tüdőgyulladás következtében f. hó 19-én reggel ki-szenvedett.

Felejtethetlen fivérünk holttestemét f. hó 21-én, pénteken délelőtt 10 órákor kísérik utolsó útjára a pankotai gyász-házból. 5579

Páncota, 1927. október 19.

Özv. Kauffmann Károlyné sz. Werner Adél,
Özv. Lederer Edéné sz. Werner Regina.

Női és gyermek felöltők Julia PLESZ Gyula legolcsóbb bevásárlási forrása:

cég Arad, Str. Col. Firici 5. (Vörösmarty-u.) a színház hátsó bejáratával szemben. Saját érdeklődésben megmunkálják a legújabb divatanyagokat. Hiteles és egyének részletfizetésre is kaphatnak

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szöveg hétköznap 4, vasárnap 8 Lel. vastagabb betűvel 8, Betve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzódnak. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszük fel. Csak viláshelyezéssel ellátott kérdőszövegekre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

HAJHULLÁS és hajkorpa ellen a legjobb az **EGGER-PETROL.** - Kapható minden drogériában és minden gyógyszerüzletben.

OSZI ESTÉK jelgére levél van az Aradi Közlöny kiadóiban. 5575

ALKALMAZÁS.

ANGOL francia varrónő 100 lejtért házakhoz ajánkozik, vidékre is. Str. Ep. Radu 28. 5545

EINE deutsche Erzieherin die auch in Französische Sprache perfect unterrichtet wird sofort aufgenommen. Adresse in Rudolf Mosse Annoncenbüro Arad. 10439

TEXTILES segéd három nyelvben perfect, nagy detail gyakorlattal. Állást keres. Meghívást „Textil” jelgére az Aradi Közlöny kiadóba kér. 5572

KOMOLY, jómegfelelő, garanciával rendelkező fiatalabb egyéneket keresünk minden városban, elsőrendű cikkek képviselőjére és eladására. Technica, Satu-Mare, Str. Florescu 19. 5570

UTAZÓK magánfelek látogatására helyben és vidékre felvételnek. Bővebbet Str. Episcopu Radu (Magyar-u.) 23. 5571

KOMORNA, szobaleány ajánkozik. Kovácsné, Fischer Eliz palota. 5577

NŐI szabósegédet konfekció munkára felvesz Menczer, a Széchenyi malom mellett. 5576

SZOBALÉANYT megbízható, 16 bizonyítványokkal keresek. Cim Str. Consistoriului 11. I. balra. 5585

TOGÁSZATI rendelésben kézi leány felvétetik. Hallamaschek, Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 11. 5587

FELTÉTLEN intelligens, szolid kiszolgáló leányt keresek azonnali belépésre. Kuhn, Ferenczterti étterem, Piata Mihai Viteazul. 5586

ELLÁTÁS.

JÓ izletes házikoszt kapható házon kívül. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 5553

VÉTEL ÉS ELADÁS.

EGY szalongszobát olcsón. Ugyanott egy cimbalom eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 5581

ANTIK ÓRA, autóbunda, férfi és női bundák, télikabátok, férfi öltönyök, smoking, keleti és gyári szőnyegek, fésülködő tükrök, varrósztalok, hármas szekrény, mángorló, ebédlődivány, antik komód, antik szekrény, Biedermayer szalon, asztalneműk, gyermekkoscsk, fotelok, nagy horgolt terítő, íróasztalok, asztalok, székek, előszobafal, függönyök, stórok, fehér leányzóba srb. eladók: Salgóná, Str. Consistoriului 12 (Batthyány-u.), 1. em. jobb. 1000

ANTIK és modern bútorokat, műanyagokat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt bútorokat, szőnyeget, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóná, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) 1. em. jobb. 1000

Szenzációs olcsóság!!

Kalapbársony minden színben L. 130
Combinéra való színes selyem „ 95
Damaszt szalvéták drbontként „ 12
és női kabátzövegek óriási választékban feltűnő olcsó árban kapható:

RIPPNER és BENKÓ
dívtáruházaiban 1036
Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.)

CSERÉP 253 sz. duplafalcos, vörös, legjobb minőségű, legjutányosabb árban és kedvező feltételek mellett

Pollak Sándor
gőztéglyagyárban Aradon,
textilgyár mellett. 1028

Nagy fűtőmelegítőkészítés szabadalmazott folyamatos **ZSIGUCZI-féle** kályhánál.
A fűtőtechnika csodája! Számos elismerő levél és hivatalos szakvélemény bizonyítja jóságát és
50% tüzelőanyag megtakarítását. Megtekinthetők a készítmények
HAMMER ZSIGMÓND és FIA üzletében Arad, Boulevardul Regele Ferdinand No. 27. (Eoros Béni-tér.)

NAVIGAZIONE GENERALA ITALIANA
Nagyromániai vezérképviselőt:
GATTORNOS.A.R.
Bucuresti, Calea Grivitei No. 143.
Fiók: Timisoara, IV., Bonnáz-ucca 20. 5331
Közvetlen expresszjáróvonal és rendszeres forgalom.
Észak-, Dél- és Középamerikába
Genová keresztül az ujonnan épített óriási gőzöskökkel, melyek III. osztályu kabinokkal vannak ellátva. Felvilágosításra készségesen díjmentesen szolgálunk. Az „AUGUSTUS” nevű hajóirás 1927. nov 10-én indul. A leghatalmasabb délamerikai óceánjáró

N.G.I. Genova

HUNGARIA
Nagyszálloda
BUDAPEST,
a Dunapartón. Előkelő otthon! Polgári árak!
Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

Részletfizetésre

Zongorák és Planinok

45 ezer lejtől 80 ezer lejtéig legjobb, legcsébb minőségű

keresztúros hárfapedálos

Séng, Wirth, Hamburger, Wiener Genesenhart, Lauberger & Closs, Hofman, Testánborn, Paritari, Vendi & Lung, Luner. Használt zongorák, Olcsó árban. Bözendorfer Főrs. Str. Piantao. Ehrbar rövid keresztúros

Leipzig harmonikumok MELIS

zongorakészítő zongoratermel Arad, Piata Avram Iancu 21. Str. Numa Pompiliu 21. Óreg zongorát beoszerélek!

ÜZLETEK.

ÖTVEN ÉV óta fennálló fűszerüzlet házzal együtt eladó esetleg kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 5582

KÜLÖNFÉLÉK.

UCCAI két szoba stb. azonnal kiadó, ugyanott egy francia ágy, szekrény eladó. Str. Stroescu (Teleki-u.) 23. 5588

MACULATURA PÁPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

KÁVÉHÁZAKBAN, VENDÉGLŐKBEK, ÉTTERMEKBEK KÉRJE MINDIG AZ ARADI KÖZLÖNYT

HÖLGYBIMI!
Ajánlom orvosok által elismert patent **gyógyhaskódtímet** gyomorsűpedés, vesebaj, hólyagbaj és sörves állapotnál.
HORVÁTHNÉ
Arad, Piata Catedrali 6. (Thököly-tér).

Szép magánház
két lakással (egy 7 szobás, egy 4 szobás) kerttel, elköltözés miatt eladó. A nagyobb lakás átvehető
Cim Rudolf Mosse hirdetőben Arad. 10489

Tekintettel a nyersanyagok fokozatos olcsóbbodására, indítatva érezzük magunkat árainkat lehetőleg mérsékelni.
Kérjük igen tisztelt vevőinket, mindenféle dobozárúságukra újlag ajánlatot kérni sziveskedjenek. 4584
INGUSZ dobozgyár.

FIGYELEM! UJDONSÁGI
Szönyegkedvelők, perzsaszőnyeg szakértők! Új vegyi keverék mindenféle régi és új szőnyegmosáshoz. Ne verjük ki hiába, mert csak elromlanak s a por nem hull ki belőlük soha, ha már bovette magát. Megrohadva azonnal elpusztul. Mossák ki, mert kiteszt minden foltot és piszkot, kiirtja a mikrobákat és molypilléket, olyanok lesznek mint a púis. Igen tartós. Minden országban mossák őket. Csakély költséggért ne takarékoskodjanak. Javítunk mindenféle szőnyeget és eladunk, bizományba vesszünk megroggalt szőnyegeket és megjavítjuk őket. Azonnali kiszolgálás.
M. A. POȘTIAN Arad, Bul. Reș. Maria No. 12. (Fischer Eliz-palota.) 5524

UTLEVELEKRE ÉS EGYÉBB HIVATALOS IGAZOLVÁNYOKRA FÉNYKÉPET
a legjobb kivitelben, gyorsan és mérsékelt ár mellett a **FOTORADIO** FÉNYKÉPÉSZET KÉSZIT.
Str. Consistoriului és Str. Mărășesti (Batthyány és Kossuth-u.) sarkán. 5023

Makulatura,
tisza lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Román, magyar és német fordítások és levelezés (havi átalánydíjazás mellett is) a legnagyobb pontossággal, legrövidebb időn belül és jutányos díjak mellett készülnek: **„MINERVA”** fordítási irodában Aradon, (Lengyel-ház, I. emelet.) vármegyeházzal szemben.